

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Bánffy báró politikai színváltásának magyarázata.

Az érzelmek és az ezeken alapuló elhatározások lélektani okait nem épen könnyű dolog megállapítani, s ha az elfogultsággal, — mint a helyes és tárgyilagos megismerés egyik legjelentősebb akadályával — nem kellene minduntalan szembe állanunk, bizvást állíthatnók, hogy ezt önmagára nézve ki-ki saját maga tehetné meg a legsikeresebben; így azonban el kell fogadnunk egy harmadik, egy tőlünk úgy érzelmfeink és elhatározásainkra nézve teljesen idegen eljárásának megbízhatóságát is. Az idegen, vagyis a harmadik, ha igazságos és ha kicsinyes tekinteteknek felébe tud emelkedni, ítélkezésében és magyarázataiban, mint e külső jelenségek tárgyilagos szemlélője teljesen megbízható interpretatorunk lehet. Ez alapon vállalkozunk arra, hogy Bánffy báró nagyszerű politikai átalakulásának lélektani okait, mint politikai életének távoli és elfogulatlan szemlélői, kimagyarázzuk.

Előre kell bocsátanunk, hogy ő e tekintetben magára nézve — magyarázatképpen — férfias nyíltsággal oda nyilatkozik, hogy mint politikus eddig téves uton járt, hogy tapasztalatai során jobb meggyőződésre jutott, s politikai átalakulása eme jobb meggyőződésének a következménye, és azt mint hazafi és férfi: nemzete javára gyümölcsöztetni akarja és fogja is. — Segitse az Isten!

Politikai ellenfeleinek egy része ezen átalakulás lélektani okait a dac és bosszu érzelmeiben vélék fellelhetni, akként vélekedvén, hogy Bánffy báró határtalanul daczos és engesztelhetetlenül bosszuálló természet, aki ezen érzelmek hatása alatt minden feléje kerekedett létnek lerombolására törekszik és pedig — megengedik — minden további személyi cél nélkül. Mások ismét azt hiszik, hogy Bánffy báró féktelenül hatalomvágyó ember és elvesztett positiojának visszaszerzésére törekszik. A dolognak más magyarázatát nem hallottuk. Azonban a fenti magyarázatok egyikét sem lehet elfogadni, hogy miért nem, annak cáfolatába ezuttal nem bocsátkozunk, bár állításunk helyességét megdönthetetlen lélektani és logikai érvekkel igazolhatjuk. A dolog állása igen egyszerű. Bánffy báró egész életét állami szolgálatban töltötte, s a kormány és az udvar levegőjében élt. Ez a levegő pedig

— mint minden más levegő amelyben valaki él — különösen azokra nézve, akik azt hosszabb időközön át élvezik, az érzelmek fejlődésére, a gondolkozás menetére és az elhatározások megfogalmazására és rögzítésére nézve suggestív erővel hat, és önkénytelenül irányít. Iskola: amely tanít, nevel és fokozatosan fejleszt. Észrevétlenül átmegy az erekbe, a vérbe mint a markosis, és béklyók közé szorít, átformál. Példa erre az állami hivatalnokok egész serege, melyben ezt az alakulatot egyes esetekben meglepő módon látjuk kidomborodni még szokatlanul erős egyéniségeknél is, aminek fő oka a saját helyzet igazolására való állandó törekvés, mely viszont a fentartási ösztön kényszerében leli forrását. — Így az egyén fokról-fokra beléjut egy érzelmi világba, mely nem az övé, de melynek észrevétlenül rabjává lesz. Ezen érzelmi világból, mint egyénileg hamis alapról — indulnak ki aztán az egyén összes műveletei, a mik az érzellemmel szükségkép összhangzatosak. A milyen a fa olyan a termése. Így mondhatta aztán valamikor Bánffy báró egyik parlamenti beszédében, hogy ő „bizonyos szállaknak nem lazításán, de ellenkezőleg szorosabbá fűzésén törekszik“. Ma az ellenkező iránynak apostola.

Bánffy báró politikai egyéniségének fennebbi irányu megjegezedése annál könnyebben ment, mert e tekintetben a családi traditióktól sem lehet az egyénnek feltétlenül elzárkóznia. A vér következetességét az utódokban hol tisztán, hol keverten, de legtöbbször feltalálhatni. A Bánffy családban pedig sok keményfejű kurucz vitézzel találkozunk, de az erős aulikus jellemvonást csaknem valamennyinél fellelhetjük. Erős királpárti egyéniségek. Az egyéniség ezen jellem vonása Bánffy Dezső bárónál csaknem uralgó volt és az ma is. A király szolgálata pedig többé-kevésbé vakító szolgálat, hiszen maga a király személye a maga fenséges magasságában szintén vakító hatású és magasabb színvonalon többé-kevésbé belevisz az udvar irányzatának a szolgálatába. S nem lehet kétségünk az iránt, hogy Bánffy Dezső a kurucz Bánffyak utóda, nem egyszer keveredett kemény harcba az aulikus Bánffyak utódaival, s ha nála talán egyszer-másszor az utóbbi került ki a tusából győztesen, eme győzelemnek nem egyszer lehetett segédhajnoka az a dacz is, melynek nagyobb megtámadások

és személyi insultusok által szoktak erősebb egyéniségeknél kiváltatni, de a mik állandóbb jelleggel nem bírnak, s a pillanatnyi felhevülés méretei által határoltatnak, — azon túl elvesznek.

Bánffy Dezső báró, ki életének jó részét magas ranggal állami szolgálatban töltötte el lassan-lassan felvette magára az aulikus tógát és a bürokratikus vasikalapot is, a mely azonban talpig magyar embert takart és kemény kurucz fejet fődött el.

A végzet úgy akarta, hogy azt a tógát, a mit évtizedek folyása szőtt tagjára és azt a kalapot, a mely a ke rucz fejére ülepedett, egy hat tag letépte és tova sodorta. Bánffy Dezső báró a nyugtől szabaddé váló séges tapasztalatain okulva, f és természetes minőségében állott és abban a melyben őt ma látjuk. Ez az igazi, ez a valódi Bánffy Dezső báró. Ugy hisszük nem csalódunk midőn Bánffy báró nagyszerű politikai átalakulásának lélektani indokait eképen magyarázzuk: ez a magyarázat pedig állás pontjának ethikai értékét is hozzá férhetlenné teszi. Egyéb iránt mindenkép jobb későn mint soha!

—a.

Az ujpárt alakulása.

I. Érdeklődés.

Heteken át állandó beszéd tárgyát képezte az, hogy báró Bánffy Dezső városunkba jön, hogy az Uj-pártot az egész megyére kiterjedőleg meg alakítsa. Egyetlen politikai eseményt sem vártak még ilyen lázas érdeklődéssel eddig városunkban, mint az uj párt alakulását. Az összes pártok vezéreiből, valamint a párt tagok hetek óta nem beszéltek egyébről mint erről.

Az Uj-párt folyó hó 7-én megalakult és pedig igen fényes sikerrel. A hazafias lakosság óhajta végre valóra vált azzal, hogy Szabolcsvármegyében is megalakult azon párt, mely a nemzet érdekeiért bontott zászlót.

Bánffy Dezsőnek és nagynevű társainak szónoklatai viharos helyesléssel és szünni nem akaró éljenzéssel fejeződtek be, s tapasztaljuk, hogy azóta is állandó beszéd tárgyát képezi a Bánffy program, valamint annak a szónoklatok során kifejtett és megdönthetetlen indokolása. A legerősebb kormánypártiak és a legtüzesebb függetlenségiiek is gondolkozóba estek a nemzetnek feltárt szomorú állapotán és az ország vigasztalan helyzetén. Nem csoda, mert a Bánffy program hallatára, valamint a szombaton és

**!! Fekete és színes napernyőkben, női, férfi gallér és nyakken-
dőkben, keztyűkben stb. ujdonságok folyton kaphatók: !!**

EISLER KÁROLY női-, férfi divat, rövidáru és cipő üzletében
NYIREGYHÁZÁN.

vasárnap tartott tüzes szónoklatok következtében, minden született magyar ereiben hevesebben kering a vér és éled a hazafiság. Ettől pedig már csak egy lépést kell tenni az új párthoz való sorakozáshoz.

II. Fogadás.

Szombaton délután az érdeklődés a legmagasabb fokra hágott. A pártvezérek békétlenkedtek a tagok, sőt a párttisztviselők viselkedése felett is. Azon választók, akik a kenyér, családi, baráti, vagy más kényszerítő okból nyilvánosan nem vehettek részt az alakuló gyűlésen, legalább a bevonulást nézték végig bezárt ablakok mögül. A vasuti uton, a városház utcán és téren levő ablakok hely de kapósak voltak. Egyes háztulajdonosnak 5—6 vendége is volt. Ezt az érdeklődést pedig nem lehet másra magyarázni, mint hogy minden magyar ember szívébe be van a Bánffy program vésvé. Jól mondja azt a magyar példabeszéd, hogy a vér nem válhat vízzé és a jelek szerint itélve a magyar szívekből nem halt ki a magyar érzés, habár annak megnyilatkozását az önérdék sokszor meg is bénítja. Örömmel látjuk azt is, hogy a város minden lakosa érdeklődött az események fejleménye iránt és hogy mennyire óhajtja az Uj-párt programjának megvalósítását, habár sokan nem mernek annak előmozdítása érdekében lépéseket tenni.

A vonat érkezését óriási közönség várta. A város lakosságának minden árnyalatát képviselve. Az állomás épülete és annak környéke bizonyult. Az állomás előtt a bandérium helyezkedett el, melynek elől Mór malomigazgató és lovas Kócsik János földbirtokos vezetett.

Dezső báróval érkeztek Hock János, Györfy Gyula országgyűlési képviselő, gróf Vay Ádám, Dániel László, Halmay Elemér, Katona Béla a központból és mások.

Vele jött még a szervező bizottságnak dr. Trajtlér Soma, dr. Guttman Zsigmond és Csengery Gyulából álló köldöttsége is, akik a pártvezér elé utaztak Ujfehértóig.

Amidőn Bánffy Dezső b. megjelent a perronon perczekig tartó viharos éljenzés fogadta.

A megyének nagyon sok községéből jöttek be, hogy erről az impozáns politikai eseményről ne csak közvetett uton nyernének tudomást, de annak részesei is legyenek.

Beniczky Miksa üdvözlő beszédjében kifejtette hogy: Amidőn Nyiregyháza város hazafias polgársága nevében B. Bánffyt szívesen üdvözölni van szerencséje, azt a legteljesebb örömmel és a legnagyobb lelkesedéssel teszi, mert a B. Bánffy (viharos éljenzés) által kibontott és büszkén lobogtatott zászló nyomán Hazánk szebb jövőjének és az ország nagygyá tételének bekövetkezését reméli (helyeslés, éljenzés). Bizalommal tekint úgy ő mint társai Magyarországnak sorsának jobbra fordulása elé és mindannyian azt a Bánffyt (lelkes éljenzés) által indított mozgalomtól várják. Szívből jövő őszinte szavakkal csak annyit mond: Hozta Isten, hozta Isten! (perczekig tartó éljenzés).

b. *Bánffy Dezső*: Köszönetet mond a maga és társai nevében a szíves fogadásért. Az új-párt programjait az egész országban mindenütt ismerik (ugyvan, igaz). Nem hangzatos jelszavak, nem tetszetős frázisok vannak az általa kibontott zászlóra írva, hanem a Magyar nemzet elengedhetetlen követeléseit és lételének biztosítása (viharos éljenzés és taps). Mindenki megértheti az Uj-párt programját és most amidőn megnyílik a tér a komoly munkára, kéri a hazafias eszmék megvalósítása érdekében az Uj-párt támogatását. (Éljenzés). Mégegyszer megköszönte a szíves fogadást és a jelenlevők figyelmébe ajánlotta, hogy másnap az alakuló gyűlésen

kifejti azon indokokat, melyek őt a zászlóbontásra indították (hosszas éljenzés és szünni nem akaró taps).

III. Bevonulás.

A rendezőség és rendőrség a nagy tömegben alig tudott rendet csinálni. Folytonosan megújuló éljenzés között ért b. Bánffy a város négyes fogatához. Előtte a bandérium haladt, utána pedig a kocsik hosszú sora következett.

A közönség nagy része gyalog jött és folytonosan éljenzett a lassan haladó kocsik mellett. A vasuti ut kanyarulatánál a tolongás olyan nagy lett, hogy a rendőrség tehetetlenül állott meg. Egy taligarud Schlichter Miklós banderista lovának a hasát megsértette, amely össze is rogyott és estében a lovasára esett. Csodálatos módon, dacára annak, hogy köré esett a lovas, csak kisebb sérüléseket szenvedett, sőt lovára ülve folytatta a bevonulást. A kaszinónál, a városháza alatt és a Korona szálló mellett diszes uri közönség várta Br. Bánffyt. A kísérő tömeg hűségesen kitarított és lelkesen éljenzett az egész bevonulás alatt, dacára annak, hogy a pokoli hőséget és portengert alig lehetett elviselni. A hatóság különben locsoltatni akart, azonban késő gondolta rá magát és a locsoló kocsik csak a kaszinó épületéig jutottak el.

A Korona szálló 10, 11 és 12-ik számú szobáiban b. Bánffy azonnal fogadta a rendezőséget dr. Zinner Jenő főrendező vezetése mellett, akik bemutatkoztak, és amikor mindenkire volt egy két barátságos szava. Ez alatt az idő alatt a nagy tömeg hűségesen kitarított a rekkenő hőségben, s folyton éljenzve Bánffyt akarta hallani, aki az erkélyről: Megköszönte a nagyközönség meleg érdeklődését. Örömmel tapasztalja — úgy mond, — hogy az Uj-párt programja visszhangra talált az egész magyar nemzetnél. (Ugyvan, igaz). Ez természetes is, mert a párt a nemzet kívánságainak megvalósítását tűzte ki feladatául. (Hosszas éljenzés). Másnap az alakuló gyűlésen lesz alkalma a programponctokat megmagyarázni. Addig is köszöni Nyiregyháza város polgárságának s szíves fogadást és a meleg érdeklődést. (Hosszas tartó, meg meg újuló lelkes éljenzés).

A rendezőség távozása után b. Bánffy Dezső és Hock János, Schlichter Gyulának vendégszerető házához ment kocsin, ahol el voltak szállásolva. A többi vendégek pedig a Koronában saját szobáikban maradtak, hogy az ut fáradalmait kipihenjék. Később a helyi lapok iránt érdeklődtek és azokat olvastatták.

IV. Ismerkedő vacsora és a lampionos menet.

Este 8 órakor a Korona szálló kistermében gyűltek össze a vendégek és a városunk lakosságának vezető emberei. A terem megtelt, hol a legfesztelebb hangulatban közel éjfélig maradtak együtt a megjelentek. Mondanunk sem kell, hogy a felköszöntőkben nem volt hiány. Városunk lakosságának minden számottevő árnyalatát ott láttuk képviselve.

Kilencz óra körül jelezték, hogy lampionos menet befordult a városház-térre. Ezen hirre a jelenlevők a nagyterembe vonultak át annak erkélyeiről, valamint a szomszédos termek ablakaiból nézték végig az impozáns felvonulást. Felejthetetlen remek látványt képezett amidőn 200 lampionos zeneszóval felvonult és elhelyezkedett. Amidőn a téren hullámozó, ezekre menő közönség megpillantotta b. Bánffyt, perczekig tartó éljenzés tört ki.

Majd előlépett a menetet rendező ipar-testület kiküldötte: *Engel Adolf*, aki messze hallható hangon mondta el a testület üdvözlését:

Eljöttek ők is iparosok, hogy kedves köteletségéből egy „Isten hozott”-at mond-

janak (hosszas éljenzés). Az iparosok a hazasorsának jobbra fordulását a Bánffy báró (éljenzés, taps) által hirdetett eszmék megvalósulása által várják. Az Uj-párt az önálló-vámterület mellett foglal állást, tehát a mellett, a mely az iparosok és kereskedők óhaját, kívánságát 37 év óta képezi a melyet mind egyre határozottabban követelnek. (Ugyvan, igaz). A csapásos évek bénítólag hatnak az iparra és az országos szükségletet a legkisebb mennyiségre szorítják le. Ezen kis szükségletet is a velünk vámközösségben levő Ausztria harácsolja el. (helyeslés) Iparosaink nyomorognak és az éhen halás elől külföldre menekülnek, itt hagyják a vérrrel szerzett szent örökséget, a magyar hazát. Végre akadt egy férfi aki ellette a nemzet szívének dobbanását, ellette lelkének hővágját és ezeket írta fel az általa kibontott zászlóra. Bánffy báró az, aki ott hagyta az elért magas méltóságokat, ott hagyta az udvar ki-tüntetető kegyet, lelkének sugallatára, szívének dobbanására hallgatva a magyar nép érdekében bontott zászlót. (perczekig tartó éljenzés) A zászló büszkén leng és hősként viszi előre a rögs utakon nemzetünk Ékessége. (Lelkes éljenzés). Az ország csak akkor lehet boldog, ha gazdaságilag önálló. Csak akkor lesz nagy és erős, ha iparosaink és kereskedőink tisztességes munkához jutnak és nem az osztrák gyár-ipar erőszakolja ránk kétes gyártnmányait. Bánffy báró lelkestül testestül a Magyar nemzeté, (taps, éljenzés) de nem csak Bánffy a miénk, hanem a programponctjai is, amelyet nem felülről adtak ki jelszóként, hanem mitőlünk a mi gondolkodásunkból, az ország napszamosainak gondolkodásából merítette azokat pártunknak dicső vezére (hosszas éljenzés). Fogadjuk itt, hogy mind addig míg a Magyar nemzet érdekeit védi, hűségesen követjük. Merítsen a nemzet ragaszkodásából biztatást a jövőre nézve, tartson ki hűséggel zászlaja mellett, akkor bizton számíthat a nemzet védésére, támogatására. Éljen báró Bánffy Dezső. (Perczekig tartó és többször megújuló éljenzés).

Báró Bánffy Dezső erre válaszolt és többek között ezeket mondta: Az előtte szóló szónok igen helyesen fogta fel a dolgot, a mikor azt hangoztatta, hogy csakis gazdaságilag független ország lehet nagy és erős. (Éljenzés) Legerősebb fegyvere fajunk megvédésének, legerősebb támasza iparunk, kereskedelmünk és a mezőgazdaságnak az, hogy ha magunkat gazdaságilag Ausztriától függetleníjük. (Ugy van, igaz) Hosszu megfontolás után belátta, hogy a közjogi harcok nem hatnak fejlesztőleg a hazára, hanem azt a végronlásba sodorják. (Helyeslés) Egyedüli menekvés a mai áldatlan viszonyok között csak is az, hogy ha magunkat tüggetlenítjük. (Lelkes éljenzés) A zászló ki van bontva, rajta azon szavak tündökölnek, a melyek minden magyarnak a szíve mélyébe vannak bevésve. A midőn a nyiregyházi rendezőbizottság meghívása folytán szívesen jött Nyiregyházára; kijelenti, hogy a tapasztalt lelkes hangulatból biztatást merit a jövőre nézve. (Taps, éljenzés) Az Uj-párt az ipart, a kereskedelmet és a földmívelést meg akarja menteni az osztrák tulkapások ellen. A közös vámterület további fenntartása olyan veszedelmet rejt magába, mely mind a hármat előbb-utóbb tönkre teszi.

A párt által kiadott program többi pontja is a Magyarország létérdekének feltételeihez tartozik (ugy van) és lehetetlen a nemzetnek be nem látni azt, hogy azok a nemzet elengedhetetlen követeléseit képezik. (hosszas éljenzés) Azon tényezőket akarják holnap a kiküldöttek kifejtteni ezen teremben, a melyek a nemzet jövőjére döntő befolyással lesznek. Akkor, a mikor baráti üdvözlését még egyszer kifejezi, arra kéri a polgárságot, tartson ki az általa büszkén lobogtatott zászló mellett, (perczekig tartó

Az idény előre haladottságánál fogva napernyők leszállított áron, továbbá a legújabb ruhadiszek, csipkegallérok, övek, stb. nagy választékban kapható

Kohn Ignác

női, férfi-divatáru üzletében, városház palota.

éljenzés) hogy a Nagymagyarország ki legyen építhető, (Taps, éljenzés) Ne álljanak el a zászlótól, ha némelyek rémitgetések, befolyásolások, tanácsolások által el is akarnák tántorítani; köszönetet mond még egyszer a fogadtatásért, (viharos éljenzés, amely szünni nem akart és többször megújult.)

A közönség zajos kívánságára *Hock János* lépett előtérbe és láttára hosszas éljenzés és taps tört ki. *Hocknak* a beszédjét kívánatosan a következőkben adjuk le:

Megköszönte azon meleg rokonszenvet, melylyel Nyiregyháza város hazafias polgársága őket, mint az Uj-párt küldöttéit kitüntette. A zászló ki van bontva és büszkeséggel tekinthet minden magyar azon férfura, aki azt lobogtatja. (Hosszas éljenzés) A *Bánffy báró* által adott irány eszmék tért hódítanak mindenütt. A midőn azonban a vezér előtt háláját kifejezi, (taps, éljenzés) ugyan akkor a közharcosok előtt is igaz elismerését és szívből jövő köszönetét fejezi ki, mert egyetlen vezér sem volt még, aki közkatonák nélkül nyert volna csatát. (Tetszés és éljenzés) Sohasem felejtí el azon történetet, a melyben 1848-ban egyik dicső hadvezérünk szerepelt. A megnyert csata után a felebb valók és a nemzet hálájukat fejezték ki a nagy tudomány és éleseszű vezérnek, aki azonban levette kalapját a vörös-sapkás kövitézek előtt és meghatottsággal mondott köszönetet a névtelen hősöknek. (Percekig tartó taps és éljenzés) Ma is így van ez *Uraim*. Vezérünk akármilyen magasztos eszméket is ir zászlajára, nem érhet célt, ha nincsenek közkatonák, nincsenek választók. (Helyeslés) *Bánffynak* egyéniségében, tekintélyében, hazafiasságában biztosítékot találhat minden polgár arra nézve, hogy ő a kitűzött céljáért harcolni nem szünik meg soha. (Helyeslés) Vezérünk el érte azon magas polcot már, a melyet ember csak remélhet: Főzászlós urrá lett és a kitüntetések sokféle neme érte és amikor a kitüntetések tetőpontján állott, azt mondta: „Mind ezt leteszem, hogy a nemzetet, a mely dicső multa tekinthet vissza, a végromlástól visszatartsam és hogy új életre keltssem.” (Viharos éljenzés)

Ha nem lett volna ember, aki zászlót bontson a szebb jövő kivívásának érdekében, nemzetünk fáját nem a villám, — a mely a büszke tölgyet szokta — hanem a podvasodás döntötte volna ki. (Percekig tartó éljenzés) A nemzet már tetszhalott volt, a mikor *báró Bánffy* oda kiálltotta neki: „Térj magadhoz nemzet, mert elpusztulsz.” Magyarország a jelszavak hazája volt eddig, a szónoklatok uralmával találkozunk ugy a képviselőházban, mint a polgári életben. (Helyeslés) Nagynevű vezérük szavára mindenütt új élet, elevenség áll be, a haza vérkeringése pezsgésbe jön. (Igaz) Zászlónkon nem hangzatos szavak, nem üres frázisok vannak, hanem a meggyőző tények és a nemzet szívében gyökerező eszmékért való küzdés. Pusztul a magyar és jól mondta a küldöttség szónoka, hogy az iparosok és kereskedők nélkülöznek és hogy a mezőgazdák a tönkre menés előtt állanak. (Zajos helyeslés) Mig benne a hazában a nemzet elerőtlenedik és mig a nemzetiségek egyre fenyegetőbb magatartást tanúsítanak, addig a kormány által támogatott hajós vállalat viszi a munkás népet, hazánk fájának virágait Amerikába, abba a szabad hazába, arra politikailag független területre, ahol könnyebb az élet, nagyobb a szabadság és még is a kivándorlottak csak nem a szive szakad meg a hazaszeretet és visszavágyás fájdalomától. (Percekig tartó helyeslés)

Nem a kivándorlást kellene támogatni, hanem a haza iránti kötelekeket szorosbitani, a gazdasági önállóság kivívása által kenyeret adni a munkás kezébe, hogy ne legyen kénytelen az éhenhalás elől külföldre menekülni. (Igaz, ugy van. Ezt kellene a kormány-

nak tenni) A nemzeti érzés fejlesztése által erősíteni kell azon köteleket, mely a népet a hazához fűzi, hogy az ne legyen előtte egy pusztá fogalom, ha nem hogy azt, ha kell élte árán is kész legyen megvédeni. (Percekig tartó éljenzés) Alapos a remény, hogy független hazában szebb jövőt érünk meg és hogy a Nagymagyarországot a nemzet segítségével felépíthetjük. (Zajos helyeslés) Bizzunk *báró Bánffyban*, mert amit ő hirdet, azt meg is teszi. (Taps, éljenzés) Ő lesz ami új Mózesünk, (taps) aki a nemzetet bevezeti a magyar Kanaánba, bevezeti az ígéret földjére. A nemzetek életében nincs véletlen, a hazafias összetartás elől még a fátum is kitér. (Lelkes éljenzés) Bizzunk *báró Bánffyban*, ő felneveli és nagygyá teszi a nemzetet. (A beszéd befejeztével percekig tartó és folyton megnyuló éljenzés és taps tört ki az elbűvölt közönség között.)

Közkívánatra *Schlichter Gyula* lépett az erkélyre és: Megköszönte azon lelkes fogadtatást, melyben Nyiregyháza város hazafias polgársága *báró Bánffy Dezsőt* és az ő társait fogadta. (Éljenzés) Az összetartás mindig meghozza a maga sikerét és kitartásra, tömörülésre kéri a nagy közönséget. (Lelkes éljenzés) Három színű a nemzeti lobogó: piros, fehér, zöld. A piros szín arra int bennünket, hogy a haza szent örökség, melyet őseink vérük árán szereztek meg. A fehér és a zöld szín azt jelképezi, hogy becsületes politikával, mert a fehér az ártatlanságot, a zöld a reményt jelképezi, bizzunk és remélünk kell, hogy hazánk függetlenségét kivívhatjuk és a Nagymagyarországot kiépíthetjük. A független önálló Magyarország az, mely által a mezőgazdára, az iparosra és a kereskedőre jobb jövő derül. Ne alakítsunk a pártokban pártokat, tekintsék az iparosok, kereskedők és gazdák egymást testvéreknek, a haza édes gyermekeinek. Csokoljunk homlokunk egymást és hagyjunk fel a gyűlölködéssel és vivjuk ki egyesült erővel a nagy, független önálló Magyarország létesítését. Vállvetve tehát és vivjuk ki a nemzet szabadságát. Végül Isten áldását kérte a nagy munkára és még egyszer megköszönte a meleg érdeklődést. (Lelkes éljenzés)

A lampionos menet elvonulása után zsuffolásig megtelt a kisterem, ahol *br. Bánffy Dezső* a megjelentek előtt örömeinek adott kifejezést az iparosok ragaszkodása felett és a felekezeti, társadalmi ellentétek félre tételére, továbbá a közös szent célért, a jobb jövőjéért való munkálkodásra intett. (Tetszés, lelkes éljenzés és taps)

V. Tisztelgések.

Vasárnap reggel kilencóra után érkezett *Bánffy báró* a Koronába, hogy az előre jelzett tisztelgőket fogadja. *Dr. Trajtler Soma* hozta be *Csengery Kálmán* négyesén. A Korona előtt már nagyszámu közönség várta *Bánffyt*, és úgy őt, mint a vele érkezőket éljenzéssel fogadta.

A rendezőség nevében *dr. Zinner Jenő* mondott remek beszédet és kidomborította, hogy: A *Schlichter Gyula* vezetése alatt a rendezőségnek, annak a lelkes csapatnak jutott az a kiváló szerencse, hogy a párt programját terjeszthették és a mai örömmünet megszerezhették. Nyiregyháza város közönsége között, amint a meleg fogadtatásból is látható, jelentékeny számban vannak már Uj-pártiak, (Helyeslés, éljenzés.) Örömmel jelentek meg, hogy közvetlen kifejezést adjanak törhetlen ragaszkodásuknak. (Hosszas éljenzés.) Eljöttek, hogy a rajongásig fokozódó szeretetnek és a tiszteletnek, amelylyel a párt dicső vezére (Taps, éljenzés.) iránt viseltetnek, kifejezést adjanak. Végül *báró Bánffyt* éltette, amit percekig tartó éljenzés követett.

Báró Bánffy Dezső: Nagyon köszöni a megnyilatkozott meleg szeretetet. A legma-

gyarabb vármegyébe örömmel jött pártot szervezni, mert hiszen az általa hirdetett eszmék alapján épen a magyar nemzeti államot akarják a hívek kiépíteni. (Hosszan tartó éljenzés.) A zászló ki van bontva és most csak a nemzetet a sor, hogy a saját javát előmozdítsa. (Ugyvan helyeslés.) A kezdeményezés a rendezőségé melyért a maga és az Uj-párt központi vezetősége nevében hálás köszönetét fejezi ki. Tartsanak ki továbbra is Uj-párt mellett. Éltesse az Isten önöket. (Élénk éljenzés.)

L. Kovács János vezetésével következett a gazdák küldöttsége. Eljöttünk. — mondta *Kovács* — hogy mink is mondjunk egy Isten hozott-at azon nagy férfunak, (Éljenzés.) aki eldobott magától mindent, hogy szeretett Hazánknak szerezzen meg mindent. A magyarok Istené éltesse *báró Bánffy Dezsőt*, az Uj-párt szeretett vezérét. (lelkes éljenzés.)

Báró Bánffy Dezső: Köszöni a szives üdvözlést. Belátta, hogy a közjogi viták fejtegetése az országra rendkívül káros, mert a munkásságra való idő, meddő vitákban fecsérlődik el. Ehelyett ő elsősorban a gazdasági kérdéseket akarja rendezni. Majd ha az ország gazdaságilag erős lesz, lehet a közjogi viták terére lépni. (Éljenzés.) Ez az a programpont, amely úgy a mezőgazdákra, mint az iparosokra és kereskedőkre nézve élet kérdést képez. (Ugy van.) Saját érdekében kérte a gazdákat, tartsanak ki hűséggel a magasztos eszme mellett. (Lelkes éljenzés.)

Következett *Stoller Ferenc* vezetése alatt az ipartestület küldöttsége. A szónok kifejtette, hogy: 800 tagból álló ipartestület küldöttségének az élén jött, hogy nemzetünk Büszkeségét (Éljenzés.) szívük teljes melegével üdvözölje. Azon férfit aki nemzetünk függetlenítésére bontott zászlót kell, hogy az egész nemzet tisztelete övezze. (Zajos helyeslés.) Meg van győződve, hogy *báró Bánffy* (Éljenzés) a jövőben is azzal az erős kezekkel fogja a kibontott zászlót a rögs utakon előre vinni, amelylyel eddig hozta. (Éljenzés.) Tartsa meg az Isten soká az Uj-párt vezérét, hogy követőit diadalra vezethesse. (Hosszas éljenzés.)

Báró Bánffy Dezső: Magyarország eddigi kormányzatába az volt a hiba, hogy a gazdasági kérdéseket a politikai kérdésekkel függésbe hozták. (Ugy van.) Ezeket külön kell választani és előbb a gazdasági kérdéseket kell rendezni, s csak azután a többi politikai kérdéseket felszínre hozni. A közjogi kérdések félretételével a gazdasági kérdéseket kell rendeznünk. (Éljenzés.) Nem csoda, hogy ha reményt veszített a nemzet a jövőre nézve. (Élénk éljenzés.) Meg kell teremtenünk a gazdasági függetlenségünket, hogy iparunk, kereskedelmünk, gazdaságunk fejlődését ne akassza meg a vámközösség. (Viharos éljenzés.) Kövessék az általa kibontott zászlót, hogy hazánkat nagygyá és függetlenné tethessük. (Viharos éljenzés.)

Dr. Guttman Zsigmond, a kereskedők testületének titkára, vezetésével tisztelgett a kereskedők küldöttsége. A szónok kifejtette beszédében hogy: Örömmel ragadták meg az alkalmat, hogy ők is tiszteletüket és hálájukat fejezzék ki az Uj-párt itteni megalakulása, ezen imposans politikai esemény alkalmából *báró Bánffy Dezső* pártvezér előtt. (Éljenzés.) Az Uj-párt programját a kereskedők programjának tekintik. A gazdasági önállóság az, melytől várhatják Magyarország helyzetének javulását. (Élénk helyeslés.) A mai állapotok mellett a magyar kereskedelem és magyar kereskedő a mostoha gyermek keserves sorsára van kárhóztatva. Végül kéri Ő exelentiáját a kereskedelmi érdekek megvédésére és ez irányban üdvözli az Uj-pártot és annak országos vezérét. (Hosszas éljenzés.)

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer-

Sirolin

tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurutos bajainál, ugymint idült bronchitis, szamárhurut és különösen láb-badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz.)

Báró Bánffy Dezső: Megköszöni a kereskedők támogatását. Az önálló vámterület érdekében már régebben foglaltak állást a kereskedők. (Úgyvan.) Az O. M. K. E. programja egyezik az Uj-párt gazdasági programjával. (Élénk éljenzés.) Saját érdekében cselekszenek a kereskedők, ha elősegítik az Uj-párt megalakítását. (Úgy van.) Bizonyos körök a gazdaság, önállóság ellen beszélnek, de ne hagyják magukat Önök félrevezettetni, tartsanak ki hiven a kibontott zászló mellett. (Hosszas éljenzés).

Mialatt az említett és igen népes küldöttségek tisztelegtek, megérkeztek a más városok küldöttségei is. A báró Bánffyval egyidejűleg érkezettek kivül vasárnap délelőtt érkeztek: Fay Béla, cs. és kir. kamarás, Dr. Körösy Kálmán, Gróf Dégenfeld József, Dr. Kovács József Debrecenből; Dr. Gyulay Mór Szegedről; Dienes Lajos Szatmárról, és rajtuk kívül még sokan.

VI. Alakuló gyűlés.

A Korona szálló díszterme már 10 óra körül zsuffolással megtelt. Ennek dacára újabb és újabb csapatok érkeztek, részint városunkból, részint a megye különféle vidékeiről. 11 órakor a templomokból kijövő tömeg is a Koronához tartott, mely megtöltötte a két szomszédos termet, a ruhatárt, folyosókat, sőt a lépcsőházat is. A karzat pedig tömve volt díszes hölgyközönnyel, akik a férfiakkal együtt ünnepelték a szónokokat. A tizenegy óra után érkezők már helyet kapni nem tudtak és ezrek rekedtek kint. A kívül maradtak, dacára a perzselő melegnek a szálló előtt a kövezeten helyezkedtek el és a kinyitott ablakokon át hallgatták meg legalább a beszédeknek egyes lehallatszó töredékeit.

11 órakor vonult be az intéző bizottság a más városokból érkezett küldöttségekkel egyetemben. A bevonulókat viharos óvációval fogadták.

Az elnöki széket **Beniczky Miksa** mint korelnök foglalta el. Megnyitó beszédjében: Hálás köszönetét fejezte ki a nagy és megtisztelő érdeklődésért. (Éljenzés.) Mielőtt tovább folytatná beszédjét ajánlja a közgyűlési elnök megválasztását (felkiáltások éljen Beniczky). Megköszönte a megtiszteltetést és elfogadta azt. Jegyzőnek közfelkiáltással és egyhangulag dr. Guttmann Zsigmondot választották meg, aki azt el is fogadta.

Beniczky Miksa röviden vázolta a mai szomorú politikai helyzetet és indokolta, hogy miért kérték fel Bánffyt a párt alakításra. A b. Bánffy nevének említésekor mindig szünni nem akaró éljenzés tört ki és a megjelentek már előre is lelkesen ünnepelték az új-párt dicső vezérét. Beniczky Miksa indítványára az alakuló gyűlés: Schlichter Gyula vezetése alatt Csengery Mihály, Stoller Ferenc, dr. Vadász Leó, Nádassy Lajos, dr. Trajtlér Soma és L. Kovács János tagokból álló küldöttséget küldte ki, hogy b. Bánffy Dezsőt a gyűlésen való megjelenésre felkérjék, mely időig az elnök a gyűlést felfüggesztette.

A mikor b. Bánffy a teremben megjelent, a közönség felállott, percekig éljenzve és tapsolva lelkesen ünnepelte az új-párt zászló bontóját. A hölgyek a karzatról kendőiket lobogtatták. Az éljenzés csilapultával végre szavakhoz jutott a közgyűlés elnöke. Üdvözlő beszédjében tolmácsolta Bánffy előtt az intéző bizottság törhetlen ragaszkodását és mély tiszteletét. Úgyesen fejtette ki beszédjében, hogy mennyire megtisztelve érzi magát a város polgársága és a gyűlésen megjelentek nevében hálás köszönetét fejezte ki b. Bánffy előtt azért, hogy alkalmat nyújtott arra, hogy az Uj-párt városunkban és megyénkben is megalakulhasson. Beszédjét több ízben a taps és éljenzés szakította félbe.

B. Bánffyt láthatólag meghatotta az

ünneplésnek rendkívül fényesen való megnyilatkozása. Felállott, hogy válaszoljon az üdvözlésre, de a tapsvihartól és a dörgő éljenzéstől csak percek múlva tudott szóhoz jutni amikor a következő kivonatossan közölt szónoklatot tartotta:

Impozáns nagy gyűlés az, melyen ma Nyiregyháza városában, Szabolcsvármegye székhelyén összegyűltek. Megjelenésének alkalmából, hogy ilyen szép számmal üdvözölték oka az, hogy egy új-párt megalakulásáról van szó és melynek vezetője és az eszmék terjesztője mint tudják Ő (taps és zajos éljenzés.) Azon állapot, melyben eddig a haza és a nemzet szynylódott, ha tovább így tart, úgy törvényeink mind valósággal sárba lesznek tiporva, (igaz) jogaink nem lesznek és az igazságot csak hirtől fogjuk hallani. (Zajos helyeslés). Azon gazdasági állapot, mely a mai Magyarországon van több mint 30 év óta, nem azon uton halad, amilyen alapon kezdett fejlődni mivel első sorban Magyarországnak gazdasági államnak kell lennie. (Élénk tetszés). A magyar nemzet gazdasági állapotát még ha a közel multat tekintjük is, azt látjuk szomoruan, hogy sokkal jobb volt az gazdasági tekintetben régebben, mint most és ők nem akarják, hogy a nemzet tovább is a szynylés útján haladjon, azon melyen 30 esztendeje halad. A gazdasági élet pangását mindegyre inkább és szomoruan tapasztalhatjuk. (Helyeslés mindenfelől). Tehát mi kötelességünknek tartjuk azt, hogy hazánkat úgy gazdasági mint más pusztulástól megóvjuk. Célunk tehát az, hogy azon párt — melynek megalakulására itt egybegyűltünk — nemzetünk gazdasági állapotát megvédelmezzék és a békés fejlődés útjára terelje. Tudom hogy tapasztalták, hogy ezen iránynak nincsenek elérhetetlen céljai (ugy van igaz) csupán édes hazánkat akarjuk megvédelmezni mindenféle romlástól. (Hosszantartó helyeslés és taps). Kibontottuk a zászlót azon új-párt megalakulására, azon célból és gondolattal, hogy ezen elvek mellett az új-párt a magyar gazdasági létének a haza és a nemzet jólétének előmozdítója lesz. (Éljenzés). Azon állam melynek gazdasága előre haladott első sorban fejlett iparúnak kell lenni, melynek érdekében a gazdasági önállóság kivívása, most mindenkire igen fontos. Azon vámtarifát, amelyet ugyan csak még most terveznek, elfogadása esetén az 1907-ik esztendő után menthetetlenül elveszti még a meg levő kisipart is, (helyeslés) mert ha az ipari vámokat emelik az Ausztriának a gazdasági érdekeit védi, ha pedig a mezőgazdasági vámokat emelik ebből semmi haszna sincs az országnak. — Örömmel üdvözlö a megjelenteket és hiszi, hogy közös kitartással, ezen elvek fenntartása mellett elérjük célunkat, és hiszi hogy meg fog valósulni a magyar nemzetnek egyik legrégebbi ideálja az: Egységes független magyar nemzeti állam. (Tomboló éljenzés és taps, amely többször megújult és csak hosszú idő múlva csilapult). Üdvözlö szívének teljes melegevel a nyiregyháziakat és a megye más részéből érkezettek. A mai áldatlan politikai viszonyok mellett belátta, hogy a nemzet jövője kétségbeesztő (Helyeslés). Ezen segíteni kell. Az országos érdekeket a helyi érdekektől elválasztani nem lehet, mert ezek egymással függésben vannak. A közjogi kérdések félretételével a gazdasági kérdéseket kell elsősorban rendeznünk. Magyarország nagy és dicső csakis önnállósítása mellett lehet. A gazdasági önállóság előbb vagy utóbb létre jön. (Tetszés). Most kell ezt megteremtteni míg nem késő. 10 év múlva már nem lehet, mert iparunk kereskedelmünk akkorára tönkre megy (zajos helyeslés). Ne adja az Isten, hogy 10—15 év múlva arra hivatkozhassék, hogy ezt előre megjövendölte. Ne engedjük meg, hogy a jelenlegi állapot megújítassék (taps, éljenzés). Szükség van tehát az Uj-pártra, mely azt mondja a nemzet-

nek hogy „Ne tovább“ (viharos éljenzés). Alakítsák meg az Uj-pártot az egész megyére (tetszés), hogy a Szabolcsvármegye hazafias közönsége is felemelhesse tiltakozó szavát (taps éljenzés). Szervezkedjenek, hogy a legközelebbi választások után már a megyéből képviselők hirdessék és követeljék a független magyar nemzeti államot (riadó taps és éljenzés). Elnökül ajánlja a központ egyik lelkes tagját, a megye szülöttét gróf Vay Ádámot (percekig tartó taps és éljenzés). Végül kitartásra buzdította a jelenlevőket és még egyszer megköszönte a rendkívül meleg fogadtatást. (Tomboló taps és éljenzés tört ki, amit az utcán állók is viszonzottak. A karzaton lévő hölgyek kendőiket lobogtatták).

Gróf Vay Ádám emelkedett szólásra, akit riadó tappsal fogadtak: Megköszönte az Uj-párt eszméinek a nem várt mértékben való felkarolását. A megválasztását nagyon köszöni és igéri, hogy rajta lesz, hogy a bizalmat meg is érdemlje. (Lelkes taps és éljenzés.) Az idő előrehaladottsága miatt kéri megengedni, hogy beszédjét a banketten mondhasa el. A közönség nagyon rokonszenvesen fogadta gróf Vayt, percekig át éljenezett és tapsolt.

Hock János emelkedett szólásra. A közönség tüntetően tapsolt és tombolva éljenzett. Amikor pedig beszédjét megkezdte, olyan csend lett a túlszuffolt teremben, hogy a légyzugást is meglehetett hallani, mindenki feszült figyelemmel leste a lángielkü szónok ajkáról a szót. Gyönyörűséggel hallgatták tüzes szónoklatát, amelyet lelkesülve és lelkesítve adott elő: Panaszolta, hogy a mai képviselők nem érintkeznek a néppel és annak állásfoglalását nem ismerik. Pedig Antheus is csak akkor volt erős amikor a földdel érintkezett, Herkules csak úgy tudta legyőzni, hogy a földről felemelte. A föld a választókat jelképezi, (Lelkes éljenzés.) és a képviselők a népből merithetnék az erőt. (Hosszas éljenzés) Nem felejtí azon egyszerű földműves kérdését soha, aki azt kérdezte, hogy miért ők választáskor kedves barátok, máskor pedig csak parasztok. A legtöbb képviselő csak lépcsőnek tekinti a népet, melyen ha felhalad, esetleg még le is köpi. (Zajos tetszés.) Az alkotmányos élet meg van bénítva, a képviselőket a pártok vezetői, és nem a választók nézetei irányítják. (Úgy van.) Megrendült a népben a hit, a törvényhozás tisztaságában. A gazdasági kérdések rendezése égetően szükséges (Éljenzés.) mert hazánk tönkre megy. Bánffy az, aki felépíti a haza szentegyházát. (Taps.) Jókai egy regényében szerepeltet egy óriási állatot: a krált. Ez az állat a tenger felszínére jön. A hátán levő iszapba magot visz a szél és fű, fa nő rajta. A hajósok kikötnek, házat is építenek, majd meg kutat ásnak. Bámulva látják, hogy e kutból viz helyet zsir folyik. Mire tovább fúrnak, míg az állat eleven részeihez érnek, amire az megrázkódik, s leráz magáról embert, épületet és visszamerül a mélybe. Ilyen a mezőgazdaság, ipar, és kereskedelem állapota. Annyira terheli az állam ezeket, hogy maholnap elmerülnek. (Viharos tetszés.) A terheknek egy részét más országalkotó elemekre kell áthárítani, kell azonban, hogy az állam új kereseti forrásokat nyisson és hogy a régieket erősítse, erre pedig csak az önállósítás képes. (Hosszas éljenzés.) A szocializmus, társadalmunk rákfenéje terjed. Ezt nem lehet mással feltartóztatni, mint a tömeg nyomorának enyhítésével. (Zajos helyeslés.) A félrevezetőket és az állprófétákat pedig az állam tartsa féken, mert ezek önérdékből cselekszenek. Ezek nem akarják magukat felvilágosíttatni. Egy ott levő szocialistának folytonos közbeszólásai folytán felszóllította, azt, hogy jöjjön az emelvényre, és fejtse ki ott nézeteit. Amire az azonban hajlandó nem volt. Erre aztán elmondta, hogy egyszer egy vak koldus kéregetett. Egy híres szemorvos az

Mentő-szekrények = 10 koronától feljebb minden nagyságban =
 valamint ennek minden egyes részei
legolcsóbban kaphatók
BLUMBERG JÓZSEF keztyűgyárában és gummi-raktárában
 Nyiregyházán, Városház-tér 2.

mondta neki, leveszi a szeméről a hályogot és visszaadja szemének világát. A koldus tiltakozott, mondván: miből élek meg akkor. Ilyenek a szociálista agitátorok. (Óriási derültség, viharos taps és éljenzés. Az ott levő szociálistánk nem szólt többet.) A nemzeti eszmék hirdetésével és követésével javíthatjuk csak helyzetünket. Ne hallgassunk a tanácsolásokra, hanem kövessük szívünk sugallatát. A hízelgő beszédek sokaknak betöltik viszkető füleit édes gyönyörűséggel, de ezeknek a beszédeknek nincs alapjuk. Legyünk magyarok, legyünk férfiak, (Taps.) állítsuk vissza hazánk függetlenségét. (Éljenzés és taps.) Petőfi „ledölt szoborja” is tiszta lesz, mert felemeli a nemzet és a férfiak vérével, az asszonyok pedig könnyűkkel mosásukkal! (Falrengető éljenzés, szünni nem akaró taps, mely háromszor újult meg.) — A tetszés imponans megnyilvánulásának lecsillapodása után követte Hock minden részében gyönyörű, költői lendülettel ékes beszédjét, melyet hatalmas organuma és a kiváló előadása tettek még élvezetesebbé.

Győrffy Gyula tartott nagyhatású beszédet melyet vázlatosan következőkben adunk: A politikai élet egén egyre sötétebb fellegek tornyosulnak. Az éhség, elszegényedés egyre fenyegetőbbé válik. A Bánffy program gazdaságilag akarja első sorban nagygyá tenni az országot. Kezdetben azért állottak össze az emberek, hogy államot alkossanak, mely az ő érdekeiket tartsa szem előtt és az olyan ellenségekkel szemben, melylyel egyenként meg nem bírnak, az állam vegye fel a harcot. (Zajos tetszés.) Az ilyen államért érdemes meghallni, de a melyik nem ilyen, az teher az egyesekre nézve. (Úgy van, helyes.) A jelenlegi államjogi kapocs több mint 400 éves. 1867-ben a vezérferfiak évszázados ellenséggel küzdöttek. Kényszerűségből megkötötték akkor 10 évre a vámszövetséget, melynek leteltével jogunk van az önállóság terére lépni. (Zajos helyeslés.) Iparunk kereskedelmünk nem bírja a terhet, mezőgazdaságunk a végromlás előtt áll. (Élénk helyeslés.) A vámszövetség kinossa és elviselhetetlenné lett a nemzetre. Ausztria gyáripára fejtett, Magyarország pedig tulnyomólag nyeresztermékeket produkál. Ausztria úgy állapítja meg a közös vámtételeket, hogy mi termékeinket csak is hozzá küldhetjük, minek ellenében a kész árukat erőszakolja ránk. (Helyeslés.) A haszon mindkét esetben nála marad, Magyarország pedig folyton szegényebb és szegényebb. (Általános helyeslés.) Már csaknem teljesen ki van fosztva az ország, Ausztria nem vigyáz arra, hogy mi holnap mit eszünk. (Úgy van.) Drágaság járul az elszegényedéshez. Mindannyian érezzük a végveszélyt közeledni és még sem tömörül a nemzet, a maga nagyságában ellene. (Helyeslés, taps, éljenzés.)

A politikai erkölcs súlyos. A mikor az ország inség előtt áll, akkor akarják a civilistát emelni, Oroszországban a cár leszállította azt, kormányuk pedig emeli. (Úgy van, igaz) A katonai terhek elviselhetetlenek. A nemzet eroje ki van merülve. (Hosszan tartó helyeslés) Tömörülünk, tartunk össze, a nemzet erejét pusztító áramlattal szemben. (Élénk éljenzés) Hiszen a tengerekben a koral szigetek miliméterenként nőnek oly hatalmas szikla-tömbökké, melyet a hajók félve kerülnek el és amelyekkel a modern ágyuk sem bírnak. (Lelkes éljenzés és taps) Elérkezett már az idő, hogy a nemzet felszabaduljon a gyámkodás alól, járjon a maga lábán, hogy nagygyá és erőssé fejlődhessek. (Riadó éljenzés) Hallgassa meg tehát mindenki szívének sugallatát és azon politikai párthoz álljon, amely a magyar érdekeket legjobban szolgálja és amelynek programján felépíthető az önálló magyar nemzeti állam. (Viharos és hosszan tartó éljenzés)

Beniczky Miksa bejelenti, hogy a párthoz táviratok érkeztek, melyeknek felolvasására dr. Guttman Zsigmondot kérte fel.

Dr. Guttman Zsigmond közgyűlési jegyző olvassa: Budapest. Méltóságos gróf Vay Adám pártelnök urnak Nyiregyháza. — Az emberi szív egész őszinte lángoló szeretettel, üdvözöljük a Szabolcsmezei Uj-pártnak fényes alakulását. Örömtől és igaz lelkesedéstől áthatva kérjük a Mindenhatót, hogy nemes törekvésüknek fáradságos útján az ég áldása kísérje. Fogadják testvéri jobbunkat, kik lánglelkű, akadályt nem ismerő

és szikla szilárd szabadelvűségéért bámult pártvezérünket, a legmagyarabb érzelmű képviselőt, küzdelmében támogatják, hogy fejében félt és szeretetében féltett vezérévé válhassák nemzetünknek. Isten áldja pártelnökünket! Központ. (Riadó taps és éljenzés)

Budapestről. Uj-párt Nyiregyháza. — Egy esüggött nemzet éledő reménye, egy elmúlt gondolat feltámadása, a nemzeti nagyság ragyogó képe kíséri az Uj-pártot alakuló útjában, Nyiregyházi életársak munkáját, milliók fohásza között a miénk is támogatja. Adjon Isten önöknek erőt és kitartást. A budapesti II. kerületi Uj-párt nevében: — Bogdány.

Szatmár. Uj-párt vezetősége. Pártalakítás-hoz hazafias üdvözetünket küldjük. Összet a szatmári Uj-pártot is megalakítjuk. Éljen báró Bánffy Dezső. Elvtársak nevében: — Jakó.

Kaposvár. (Somogy megye) Schlichter Gyula urnak Nyiregyháza. — Pártalakításuk alkalmából, buzdító példaadásukért fogadják kaposvári életársaik, hazafias, meleg üdvözetét. — dr. Müller.

Baróth. (Háromszék megye) Schlichter Gyula urnak Nyiregyháza. — Uj-párt dicső vezérét br. Bánffy Dezső ur ó nagyméltóságát, lelkes tábor karát, a nyiregyházi szervezkedőket székel meleg szeretettel üdvözli: — Bedő József, pártelnök. (Viharos taps és hosszan tartó éljenzés.)

Beniczky Miksa gyűlési elnök a lelkes hangulathoz úgy látja, hogy a jelenlévő díszes és igen nagyszámú közönség az Uj-pártot megalakítani kívánja. (Úgy van, éljenzés) Ébből kifolyólag ajánlja, hogy mondassék ki az Uj-pártnak az egész megyére kiterjedőleg gróf Vay Adám elnöklelte alatt való megalakítása. (Percenkig tartó lelkes éljenzés és taps vihar) Bejelentette végül dr. Guttman Zsigmond jegyző, hogy mely küldöttségek és kik által képviselve jelentek meg a nagy-gyűlésen. Ezután elnök megköszönte a rendkívüli érdeklődést, a lelkes támogatást és jelezte, hogy rövid időn belül lesz a szervezkedési gyűlés megtartva. A midőn báró Bánffy és társai felálltak, hogy visszavonuljanak a közönség tombolt, a lelkesedéstől és hosszú időn át éltette báró Bánffyt és táborát. A közönség csak sokára és lassan oszlott el.

VII. A bankett.

Délután 2 órakor vette a Korona szálló nagy termében kezdetét a bankett. Háromszáz személy lehetett együtt, a mikor báró Bánffy a teremben megjelent, akit riadó taps és éljenzéssel fogadtak.

Az első felköszöntőt messze esengő hangon gróf Vay Adám a királyra mondta, majd báró Bánffy Dezsőt köszöntötte fel gyönyörű nyelvezetű beszédjében. Hosszabban foglalkozott az Uj-párt nemzeti programjával. Meggyőző érveket hozott fel annak nemzet gazdasági tekintetből való fontossága mellett. Kifejtette, hogy mennyire saját érdekében cselekszik mindenki, ha az Uj-párthoz csatlakozik. Amultat, a jelont és a jövőben várható eseményeket híven tolmácsolta. Általános helyeslés között jelezte, hogy a nemzetet többé szavakkal tartani nem lehet, mivel az már tetteket vár és ő igéri is, hogy tettekkel akarja a bizalmat kiérdemolni. Végül az egymást megértő és egymásért való közös munkálkodásra intett. Beszédjét a legnagyobb tetszés és lelkes éljenzés közben fejezte be.

Báró Bánffy Dezső a banketten többször beszélt. Pohárköszöntői és a hozzá intézett szónoklatokra való válaszaiból a lángoló hazaszeretet, az erős bizodalom és a legnagyobb rögtönzési képesség tünt elő. Többször csilant fel beszédjében a pajzán humor, melylyel mindig és minden mesterkélt segéd-eszköz igénybe vétele nélkül, oda talált, ahova akart. Beszédeit mindig tapssal és riadó éljenzéssel honorálták hallgatói.

Hock János az ó- és uj-szövetséghez hasonlította politikai helyzetünket. A miként az özönvíz alkalmából elküldte Isten Nőét, hogy megmentse az arra érdemeseket, ép úgy küldte el most Isten báró Bánffyt. (Zajos helyeslés) Az özönvíz után következett a magvató, ép úgy veti most el a hazafiasság magvát. (Tetszés) Adja Isten, hogy a mag ne csak ki kelljen, hanem terebélyes fává nőjjön. Végül az előkészítés főmunkásait: Schlichter Gyulát és Katona Bélát éltette. Hosszu és remek nyelvezetű beszédét a közönség gyakori és zajos tetszése szakította félbe.

Dr. Körössy Kálmán a helyzetet a terített asztalhoz hasonlítja. Az előkészítő bizottság elvégezte a dolgok nehéz részét és őket csak akkor hívták meg. Utazásai alkalmával tapasztalja, hogy a pártnak az ország minden részében és a lakosság minden árnyalatánál vannak hívei. A Bánffy programja olyan, mint az alföld búzája acélos és minden pontjában nemzeti. Örömmel tapasztalja azonban, hogy míg a buza csak az alföldön ver gyökeret, addig az Uj-párt által elvetett mag a bércek tetején is kikél. Poharát a párt vezérére és a város polgárságára üritette.

Katona Béla Hock János felköszöntőjére utalva, az őt ért dicső szavavakat magától el és Benicky Miksára káritja, mint aki az előkészítésben hatalmas részt vett. Éltette az előkészítő bizottságot is. Ugy Katonát, mint Benickyt és a bizottságot hosszasán éljenzették.

L. Kovács János a gazdálkodók nevében köszöntötte fel b. Bánffyt és lelkes táborát. Szép beszéd keretén belül fejtette ki, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz és ennek létesítését a b. Bánffy programjától várják. Végül összetartásra intette a város polgárságát. Szavai nagy tetszéssel találkoztak. Az asztalfőről felállott gróf Vay Adám és b. Bánffy Dezső és a tőlük távol álló L. Kovácshoz mentek koccintani, mi óriási lelkesültséget keltett.

Győrffy Gyula utalt L. Kovács beszédjére és rámutatott arra, hogy a magyar nép nem csak az összetartást, de a kitartást is nélkülözi. Pedig ezek felérnek a félsikerrel. Poharát a központ tagjaira, az előkészítő bizottságra és a választókra üritette. Beszéde nagy hatást ért el.

Kovács István — úgy mond — politizálni nem akar. Gyakori tetszésnyilvánításokkal megszakított hosszú beszédében b. Bánffynak közjóra irányuló munkásságát emelte ki.

Dr. Pröhle Vilmos sikerülten domborította ki, hogy a magyar ember ezeltől a fokosát mindig magával hordta. Most pedig a nemzet kibocsátotta kezéből a fokosát, t. i. a magyar hadsereget. Poharát az Uj-párt és a többi ellenzéki párt sikereire üritette.

Dr. Kelemen Adolf hosszú és tetszéssel találkozott beszédbea méltatta b. Bánffy politikai nagyságát, eszméinek nemzet éltetőségét és beszédét zajos helyeslés közben fejezte be.

Schlichter Gyula felköszöntője nagy tetszést eredményezett. Beszédeiben b. Bánffyt, a központ küldötteit és a város lelkes lakosságát köszöntötte fel.

Mikec József az Uj-párt eredményes munkájára az ellenzéki pártok közötti egyetértésre üritette poharát. Beszédét letszéssel fogadták.

Rajtuk kívül sokan tartottak még sikerültnél sikerültebb felköszöntőket, melyeket helyszüke miatt sajnálatunk dacára nem közölhetünk le. A bankett 5¹/₂ órakor ért véget és mindvégig a leglelkesebb hangulatban folyt le. A végbeszédet Schlichter Gyula tartotta, melyben b. Bánffyt a kortészhez, az országot pedig egy gyümölcsöshöz hasonlította. Kifejtette, hogy b. Bánffyt kertésznek tekinti, aki ma eljött, hogy nemes galyakat oltson be, kívánja, hogy azok megfogjanak és hogy legközelebb, ha közénk jön Bánffy, már oltási fáradozásainak gyümölcsét is élvezhesse.

VIII. Elutazás.

Vasárnap a bankett után b. Bánffy Dezső és az alakuló gyűlésre városunkba érkezettek Schlichter Gyulához voltak hivatalosak. Nala gyülekezők össze a város lakosságának minden számottevő árnyalatának vezető emberei is. A diszes vendégsereg ott vacsorázott. Báró Bánffy Dezső, Hock János, valamint a többi jelenlevőknek csaknem mindegyike remek nyelvezetű pohárköszöntőket mondtak. Éltették a ház urnóját és a házigazdát. Sok sikert kívántak a szabolcsmezei Uj-pártnak. Felköszöntöttek és buzdították egymást. Összetartásra, tömörülésre intették z választókat. Elismerésüket és örömeiket fejezték ki az alakulás fényes sikerén stb. Végül dr. Trajler Soma v. orvosfőnök tartotta a záró felköszöntőt, remek beszédben éltette a háziasszonyt, a házigazdát és családját.

A vacsoránál a legfesztelenebb hangulat uralkodott. Jól találta ott magát mindenki. Amikor a jókedv a legmagasabb fokára hágott, akkor kellett azt abba hagyni, mivel érkezett az indulás ideje. Báró Bánffynak másnap halaszthatatlan dolga volt Budapesten

Hock János pedig az interparlamentális küldöttséggel indult Északamerikába. Kilencóra előtt pár perccel gördült ki a házigazda fogata b. Bánffyval a Schlichter udvaráról, melyet a többi kocsik követtek. A vasutnál nagy tömeg várta már az érkezőket. A kocsik megérkezésénél hatalmasan és többször megújulva éljenezték meg b. Bánffyt és társait. Bánffy báró rögtön a vasuti kocsiba ment és az indulásig terjedő mintegy 5 percnyi idő alatt az ablakból kihajolva barátságosan beszélgetett. A tömeg pedig sorfalat állott a kocsik mellett és valóságos rajongással nézte és hallgatta b. Bánffyt és lelkes táborkarát. 9 óra 5 perckor döngő éljenzés közben indult el a vonat, Báró Bánffy a robogó kocsik ablakából látható örömmel nézte a lelkes tömeget, melynek tagjai kendőjüket lobogtatva éltették az Újpárt dicső vezérét.

IX. Az alakuló gyűlés után.

Lezajlott a nagy nap. Az előkészítő bizottság büszkén tekinthet vissza nagy művére, mivel eredményes munkát végzett. A lakosság pedig nem tért napirendre az újpárt megalakulása felett, mivel b. Bánffy nagy hatása beszédei és meggyőző érvei, Hock János remek szónoklatai, ugyszintén a többi vendég lelkesítő és magasztaló beszédei örökké emlékeztetnek városunkban. Az újpárt intéző bizottsága pedig bizalommal tekinthet a jövő elé. A legközelebbi választásoknál bizonyára a választóknak olyan tömege fog az újpárt zászlója körül csoportosulni, mely döntő befolyással lesz a választásokra. Tapasztaljuk azt is, hogy a többi párt vezéreiből is kénytelenek beismerni, hogy az Újpárt alakulása rendkívül fényes volt és annak már ma is igen nagy számban vannak hívei a vármegyében és városunkban. Lengjen is magasan az Újpárt zászlaja, mert rajta az: Önálló független magyar nemzeti állam szentigói tündökölnék.

Templomszentelés.

Irta: Dr. Bertók István.

Isten mindenütt jelen van ugyan s így őt minden helyen imádkozhatjuk. Mindamelllett legalkalmasabb hely Isten imádására az, hol minden a mit látunk és hallunk, Istenre emlékeztet. Ilyen a templom. Mig a keresztényeknek félniök kellett a pogányok üldözésétől, nyilvános templomokat nem építettek, midőn azonban N. Konstantin alatt vallásszabadságot nyertek, egymás után emelkedtek Isten dicsőítésére a szebbnél szebb templomok. Maga Nagy Konstantin több templomot építtetett. E templomok azután mindig ünnepélyes szertartások között adták át rendeltetésüknek. Ma napság sem lehet kath. templomban addig szent misét bemutatni, mig az nincs magasztos czéjára felavatva. E felavatás pedig kétféle lehet: a) felszentelés. b) megáldás. Amaz ünnepélyesebb, emez egyszerübb módja a felavatásnak, s a különbség a kettő között az, hogy mig az előbbit csak felszentelt püspök végezheti, az utóbbi püspöki engedéllyel bármely felszentelt pap teljesítheti, az utóbbi gyakran, az előbbi ritkán s csak nagyobb szabású templomoknál fordul elő. A nyiregyházi új templom ugy nagyarányu méretei, mint külső és belső szépsége folytán méltán sorakozik a monumentális épületek közé, nem csoda azért ha maga a nagyelkü építető feledve éveit számát, akar válalkozni ezen ifju erőt is próbára tevő fenséges szertartás végzésére.

Századok mulhatnak el, mig ilyen ünnepély Nyiregyházán ismétlődhetik, nem lesz azért érdektelen, legalább nagy vonásokban ismertetni e hosszú, de minden részében jelentőségteljes szertartás lefolyását.

A templomszentelés szertartásait a „Pontificale Romanum“ czimű egyházi

könyv írja elő. Lefolyása a következő: Kitűzve a szentelés napja, a főesperes tudomására hozza a közönségnek, melyben templomszentelésre készülnek, hogy a szentelés előtti napon szigorú böjtöt tartson. Ugyanezt teszi a szentelést végző püspök is. Ugyancsak a felszentelés előtti nap délutánján történik az új templom oltárába teendő ereklyék elkészítése is. A püspök t. i. valamely szent pl. itt szent Szevér és szent Magnus ereklyéit 3 szent tömjénnel együtt egy az oltár közepén kivésett nyílásnak megfelelő jölzárható tiszta ércz, edénybe helyezi. Ugyanezen edénybe helyezi azt a pergament lapot is, melyre a szentelés éve, napja, a szentelő püspök neve, a templom és a szentek, kiknek ereklyéi behelyeztetek, czime és a templom részére engedélyezett búcsuk vannak írva. Ezen edény gondosan lepecsételve illő helyen (közellező templomban, kápolnában, vagy ezek hiányában a felszentelendő templom ajtaja előtt felállított sátorban) égő gyertyák közé helyeztetik és előtte a papság az illető szentek tiszteletére elmondja a papi zsolozsmának matutium és landes nevű részét. Ebben áll az előkészület. Másnap, tehát a szentelés napján, a püspök köznapi ruhában a felszentelendő templomba megy, s miután ott mindent elrendezett, a segédkező papsággal és néppel együtt, ama helyre vonul, ahol előző napon az ereklyék elkészítették. Az új templomban nem marad más, mint egy szerpap (diakonus). Megérkezve az ereklyékhez, elmondanak az ugynevezett bűnbánati zsolotárokat, mialatt a püspök és a papság egyházi ruhát ölt. A zsolotárokat elmondása után következik a templomszentelés első része: a megáldás. A püspök fényes kísérettel vissza megy az új templom ajtajához, s egy rövid fohász és könyörgés után térdre borul, mialatt az énekkar a mindenszentek lytániáját éneklé. A lytánia közepén a püspök feláll és vizet és sót szentel. Megtörténvén a víz szentelés, a püspök az „Asperges me“ (Hintsd meg engem) fohász elmondása közben önmagát és a körülállókat meghinté szentelt vízzel. Azután megkerüli a templomot a papság és a nép kíséretében kétszer jobbról, egyszer balról, mialatt a templom falát folyton szentelt vízzel hinté és pedig először felfelé, másodsor lefelé, és harmadszor középen, midőn pedig a kerítések alatt a templom főajtaja elé ér, azt a pásztorbottal megzörgeti. Harmadik zörgetésre, miután a püspök pásztorbotjával keresztet csinált a küszöbön, az ajtó megnyílik, s a püspök a papsággal együtt bevonul a templomba. Amint annak közepére ér, elkezdé a „Veni Creator Spiritus“ (Jöjj el szentlélek Isten) kezdetű himnust. Ez alatt egyik pap dült, ugynevezett András kereszt alakjában hamut hinté a templom padlózatára. Ezután jön a mindenszentek lytániája, több alkalmi könyörgéssel és Zakariást dicsőítő énekével, miknek elhangzása után a püspök az előbb hintett hamukereszt egyik ágára a görög, a másik ágára pedig a latin Abe-t írja. Következik a templom belsejének a megszentelése. Miután ugyanis a püspök háromszor mindig emeltebb hangon, térden állva esdett az Ur segítségéért, bor, víz, só, és hamu keverékéből ugynevezett Gergely-féle szentelt vizet készít. Ennek elkészítése után kereszttel jelölve meg a templom főajtajának felső és alsó részét, hosszabb könyörgés után az oltárhoz

lép s hüvelyk ujját a Gergely-féle vízbe mártva, az oltárlap közepét s a négy sarkát kereszttel jelöli meg, majd megkerüli az oltárt kétszer folyton szenteltviz hintés között. Azután az oltártól indulva háromszor megy körül a templomban, meghintve szentelt vízzel a falakat. A harmadik kerülés után a padlózat hintetik meg az oltártól a főajtóig s egyik faltól a másikig, végre a templom közepén megállva a világ négy tája felé hinté a szentelt vizet. Ez megtörvén, az oltár előtt a szentelt vízzel vakolat készittetik, melyet a püspök megáld, a többi szenteltviz azután az oltárlábiához öntetik. Következik az ereklyék áthozatala. A püspök és papság azon helyre vonul, hol előző nap az ereklyék elkészittettek. Ezeket ünnepélyesen felemelik, az új templomhoz viszik, azután megkerüli a templomot s a főajtó elé érve az ezen célra készittett helyre leteszik. Itt a püspök beszédet intéz a néphez, a főesperes pedig felolvassa a trienti zsinat két idevágó határozatát s miután a templom ajtaja kívülről krizmával (szent olaj és balzsam vegyülete) megkenetett, a körmenet bevonul a templomba a főoltárig. Ide érve az ereklyék égő gyertyák közé tétetnek s a püspök krizmával megkeni az oltár közepén levő üreget a négy sarkon, behelyezé az ereklyéket megfüstöli tömjénnel, ugyancsak krizmával keresztet csinál az üreget fedő kő közepére, vakolatot tapaszt rá, rá teszi az üregre s kívülről is megkeni. Miután az ereklyék behelyeztetek, a püspök minden irányban megfüstöli s füstölve megkerüli az oltárt háromszor, ezután a füstölőt átadja egy felszentelt papnak, aki azután folyton körüljárja és füstöli az oltárt. Most az oltárlap megszentelése következik. A püspök először a keresztelendők olajával kétszer, azután krizmával egyszer megkeni az oltárlapot a közepén és négy sarkán, minden egyszer kenés után füstölve megkerüli az oltárt, végre a két féle olajat egyszerre ráönti az oltárlapjára s elkeni rajta.

Most jobbról indulva a templom falára festett 12, ugynevezett apostoli keresztet kené meg krizmával és megfüstöli, azután visszatér az oltárhoz, füstölés után tömjént áld, abból 5 keresztet csinál, azt az oltár közepén és négy sarkán a krizmával megkent keresztkekre teszi, feljök viaszból készült keresztet tesz s azokat meggyújtja, mig ezek elégnék, addig megkeni az oltárlap elő részét és négy sarkát, ott, ahol az oltárlap és lábak összeérnek, ezután jön egy könyörgés, a melynek végeztével a diakonusok az oltárlapot letisztítják; ez alatt a püspök megmossa kezét; kézmosás után megáldja az új templom részére készittett edényeket és ruhákat, az oltár feldiszittetik s a püspök felöltözik a miséhez. Ha nagyon fáradt, a misét más is végezheti, de reméljük, hogy Nyiregyháza bőkezű Maecenássának, bár feje fölött az évek megsokasodtak, Isten meg fogja adni az erőt, hogy az általa épittett, fáradságot nem kímélten felszentelt remek templomban az ő ajkáról fog hangzani először az Istent dicsőítő Glória, s mig ő hálát rebeg Istennek, a nagymű szerencsés befejezéséért, hálás hívei buzgón fogják kérni az Egek Urát, hogy fejedelmi jötevőjükre áraszsa kegyelmének bőséges áldását s engedje neki el érni azt a boldogságot, mit szíve óhajt, s amelyet halandó elérhet. Ugy legyen!

Levél a Szerkesztőhöz.

Kedves Barátom!

Nem akarom kemény szóval illetni Nyiregyháza város vezetőségének eljárását azon mindnyájunkat megszegő ténykedését illetően, hogy Br. Bánffy bevonulásához ígérete ellenére nem a diszfogatát küldte a vasúthoz; de lehetetlen fel nem habórodnom, ha azt látom, hogy ha Kovecsevsevich tábornok vagy General Saszrementovics érkezik városunkba, akik előtt Kossuth-kutyák is lehetünk, a város diszfogatán parádézhatnak, vagy ha azt látjuk, hogy a város gazdasági hivatalnokai a gulyát átolvassák a diszfogaton, mely alkalommal az adófizetők keserves filléreiből lakomákat, dárídókat rendez, bizony egy-egy kérdés tódul ajkunkra.

Mondom, ezek részére van diszfogat. De ha Magyarország volt miniszterelnöke, Őfelsége valóságos belső titkos tanácsosa, az ország első zászlós ura jön a városba, akkor nincs diszfogata a városnak.

Még akkor sem, ha a polgármester előzetesen a bevonuláshoz megígérte.

No de majd lesz rá gondunk, kit viszik ezután a város diszfogata.

De miért is tart a város diszfogatot?

Ugy-e azért, hogy ezzel is reprezentáljon szükség esetén? Mivel azonban ezt is csak bizonyos egyoldalúsággal teszi, hát én amondó vagyok, hogy úgy is nagy a pótló, tehát nem kell diszfogat. És már ez alkalommal is felhívom városi képviselő tagtársaimat, hogy annakidején a városi diszfogat tartását elle-nezzék.

Ha a város gazdasági hivatalnokának a gulyát kell felolvasnia van a piacon féderes és nem féderes talyiga, fogadhat egyet.

És itt eszembe jut egy jó adoma, amit Töled hallottam.

Egy idegen ur Debrecenben látja, amint a város ötös diszfogatában ülve, a polgármester egy földmives gazdát köszönt; az idegen megkérdi a gazdát, hogy ki az, ki neki köszönt a diszfogattól.

„A polgármester! Tudja az ur öten járunk, mivel hogy urat szolgál”, volt a válasz.

Nálunk a polgármestert és néhány urat kivéve, nem ezt tartja a hivatalnok, hanem azt hiszi, hogy a város az ő szolgálatában áll, természetesen csak választás után.

Mintha csak hallanám, a városházán azt fogják mondani, a város politikai demonstrációkhoz nem nyújthat segédkezet. De erre az a feleletem, hogy akkor miért tartja a függetlenségi párt politikai összejöveteleit és minden demonstrációt a városházán? Hisz mindenki tudja, hogy a városháza akárhányszor valóságos kortes tanya.

Jól lesz tehát egyenlő mértékkel mérni!

Szomorú szerepre vállalkozott Bánffy báró bevonulása alkalmából egy pár nevetlen ficsúr és egy e célra felfogadott részeg disznóhajsár, mikor a menetet zavarni akarták és helyesen cselekedett a bandérium vezetője, hogy ezeket megugratta.

Jelen soraimnak célja, hogy a városi képviselőtestület tagjait a városházán uralkodó szellemre felhívjam, ép azért kérek e cikknek b. lapodban helyet adni.

Igaz hived:

J.

HIREK.

Kinevezés. A földművelésügyi miniszter a dadai alsó járás gazdasági tudósítójául Szomjas Gusztávot nevezte ki.

A nyiregyháza—sóstó—dombrádi motoros vasút ügye ismét egy nagy lépéssel haladt előre. Hétfőn reggel nyújtotta át Májerszky Béla polgármester, mint a végrehajtó bizottság elnöke a közígy. bejárás iránti kérvényt g. Serényi Béla államtitkárnak, aki a fővárostól távollevő kereskedelemügyi ministert helyettesítette. Az államtitkár jóakaratu támogatását ígérte meg s így jövő tavasszal a vonalnak a Sóstóig való megnyitása biztosra vehető.

A Samassa-féle alapítvány kamatait f. évi szept. 10-én osztják ki, az arra érdemes szegények között. A kérvények az

alispánhoz jövő hó 3-ig adhatók be. Bővebb felvilágosítással az előjáróságok szolgálnak.

Eljegyzés. Bán Lajos kisvárdai állami iskolai tanító eljegyezte Szücs Berta kisasszonyt.

A templomszentelés rendkívül fényesnek ígérkezik. A testületek egyre-másra hozzák határozataikat, arra nézve, hogy zászlók alatt vonulnak ki a fogadáshoz. A város diadal kapukat állított fel, és az utakat fellobogóztatja. A rendező bizottság fáradságot nem ismerve munkálkodik. A vasutnál üdvözlő beszédet, a polgármester mond. Délután bankett, este pedig szerenádnak lesz adva az Érsek tiszteletére. Részletes programot jövő számunk hoz. Az újtemplomnak remek felvételi képei kaphatók Babar Ferencz fényképésznél.

Ösztöndíj alapítvány. F. A. városunkban vendégeskedő ügyvédjelölt 10 koronás ösztöndíj alapítványt tett, egy jeles szavaló javára. Az összeget Arzenovits Gyula kir. pénzügyi fogalmazó útján juttatja a nemes adakozó Martinyi József gimn. igazgató kezeihez.

Ősbudavára. A nyiregyházi városi dalegylet által rendezendő erdei ünnepély folyó hó 21-én, tehát vasárnap fog megtartatni. A dalegylet megtette a lépéseket egy katonabanda lehozására, Sikerült Hudák Juliskát, Fábrián Kornéliát és a városunkból származó művészek egész seregét, rajtuk kívül a nagyszámu műkedvelők sokaságát e mulatságon való közreműködésre megnyerni. A műsor családias, azonban rendkívül érdekfeszítő lesz.

Lelketlen anya. Még eddig ismeretlen tettes dr. Konthy Gyula orvos lépcsőházában egy pólyás gyermeket tett le, dr. Konthy a lelenházának telep orvosa és bizonyára a felvétel biztosítása végett vitte oda gyermekét az anyja.

Kérelem. Alispánunk a K. Apáthi tűzvész károsultjai javára gyűjtést indított. A hivatalos becslés szerint a kár 50.000 koronára tehető. Adományokat a községi előjárók fogadnak el.

Az esküdtbíróági tagok alaprajstroma közhírré tételének ügyében K. 11619/1904. szám alatt a következő hirdetmény bocsáttatott ki: Az esküdtbíróágokról szóló 1897. évi XXXIII. t.-cikk rendelkezéseinek megfelelőleg összeállított esküdtbíróági alaprajstrom augusztus hó 5-től 20-ig a II. aljegyző hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető s akár alkalmas egyének kihagyása, akár nem alkalmas egyének bejegyzése miatt e 15 nap alatt bárki felszólalhat, mely felszólalásokra augusztus 28-ig észrevételeit mindenki megteheti. — Nyiregyházán, 1904. augusztus 5. Bogár Lajos, h. polgármester.

Bandéristák. Azon híreszteléssel szemben, hogy a bandérium, mely Br. Bánffy előtt lovagolt, talyigásokból állott, közöljük a bandéristák neveit, amiből kitünik, hogy Nyiregyháza gazdaközönségének színe-java vett abban részt: Paulusz Márton fia, József, Lovas Kovács János, Lehoczky András, 3 Bukovinszky, Z. Kovács János, Palicz Mihály, Hügyecz Pál harmadmagával 3 szép sárgán. Cseh Pál, Szekeres András, Sarecz János, Nagy István, Tomasovszky András, Bánszky, Balázs György, Fazekas Mihály, Koska András, Hovan János, Molnár József (bálint bokor), Garai György 2, Winkler András, Winkler Mihály, Pampuch Mihály, Holeczkó András, LácZ József, Fabula Mihály, Gerliczki Mihály, Schlichter Miklós és még néhány gazda, kiknek neveit L. Kovács János mondhatja meg, ő vele jöttek.

Vadőr és vadorzó harcza. Gróf Károlyi Imre nyirlugosi vadász, kertjében, Szabó József vadőr, Harkály János vadorzóval össetalálkozott. A vadorzó az örre, az pedig a vadorzóra lőtt és mindketten megsérültek. Hogy melyikőjük és miért lőtt előbb azt a vizsgálat fogja kideríteni.

Halál vízhozás közben. Harman József, helybeli lakos fejére vízhozás közben saját kutjának a gémeje rá esett és agyonütötte.

A gazda szövetség holnap délután a Sóstón táncmulatságot tart, mely iránt általános érdeklődés mulatkozik.

Halálos szerencsétlenség. Maroda János orosi lakos különös szerencsétlenségnek esett áldozatul. Egy tehénet hajtott, ami azonban menni nem akart, Maroda a kezében lévő fegyverrel rá ütött a tehénre, a fegyver azonban elsült és Marodát agyon lötte.

Megszurkált emberek. Mult vasárnap, a helybeli bérkocsi tulajdonosok és bérkocsisok egy része bált rendezett a „Központ-ban”. A mulatság éjfélig a legteljesebb rendben folyt. Mindenki mulatott, csak Zvara Miska bérkocsis volt lehangolt és egyet sem táncolt. Éjfél után eltűnt Zvara. A táncban kifáradt legények ki-kimentek a Központ udvarára friss levegőre. Ugyanezt tette Fazekas nevű tanyai fiú is, aki pár perc múlva halál sápadtan botorkált a táncteremben s alig hallható hangon beszélt, hogy Zvara Miska a hasát felhasította. A mulatók között óriási lárma, ijedelem támadt és mindenki a borzalmasan megszurtt ember segélyére, vagy orvosért sietett. Ez alatt az udvaron lesben álló Zvara a Horvát fiakkeres fiának lábszárán több araszos, csontig eső sebet vágott. A mézszárló ember ezzel sem érte be, hanem Lukácskó Márton 18 éves legényt úgy szurta meg, hogy a kés a tüdőt is érte. A vérengző suhancot elfogták s ma már az ügyészségnél várja megérdemelt büntetését. A súlyosan megsérülteket azonnal orvosi kezelés alá vették s ma is a legnagyobb gonddal ápolják őket. Ennek tulajdonítható, hogy sebébe még egyik sérült sem halt bele. Igazi csoda lesz és az orvosok lelkiismeretes gyógykezelésének köszönhető, ha a betegek életben maradnak.

Tüzesetek. E héten ismét több kisebb és nagyobb tüzesetről értesitenek. A városunk tulajdonát tevő honvédségi laktanyában tűz támadt s egy istálló fedélzete égett le. Még el sem oltották teljesen e tüzet, a laktanya közelében sűrűen épített, nádas házak között egy istálló belülről kezdett égni. Tüzoltóink azonnal a keletkező tüzhöz siettek s eloltották azt. Mindez nem volt elég, a következő éjelen, a kéz-utcai egyik nádas ház gyuladt ki, melyet azonban sikerült eloltani. Ilyen körülmények, a vízhiány és a nagy szárazság mellett, igazán félni lehet a tűz veszélyétől.

Három tüzeset fordult elő tegnap d. e. 10 és d. u. 1 óra között városunkban. Az első tűz a Nádasy János pazonyi utcai háza udvarán támadt. Tüzoltóink e tüzet még teljesen el sem oltották, ismét tűz támadt a Nyirvizszabályzó Társulat egyik melléképületében. Innen elment a tűz a Mandel Emil istállójára. A tüzoltók legott a második tüznél termettek és eloltották azt. A tüzoltók teljesen ki voltak merülve, midőn a harmadik tüzre, mely a Kovács Győző udvarán támadt, megkondultak a harangok. A tüzet itt is eloltották, mielőtt tovább terjedt volna. Mindhárom tüzeset összeépített házak, száraz tetőzetek között támadt, de tüzoltóink oly hivatásszerűen, oly telkiismereten dolgoztak, hogy veszélyes és fáradságos munkásságukért a legteljesebb elismerés illeti őket. Sajnáljuk, hogy nincs terünk már most részletesebben tüzoltóink *nagyeredményű* munkásságával foglalkozni, de e kérdésre még visszatérünk.

A gyakori tüzesetek elfolytása érdekében a r.-főkapitány elrendelte azt, hogy a lakosság hordókbán, kádokban tartson vizet készen, amelylyel az esetleges tüzet eloltani, de minden esetre terjedését gátolni lehet addig, míg a tüzoltók megérkeznek. Ujabb tüzek előfordulása esetén felkérjük a hatóságot a polgári őrség kirendelésére, mert gyujtogatások látásnak fennforogni. — A lakosságot pedig arra figyelmeztetjük, hogy a tüzet leggyorsabban telefonon lehet jelezni. A városnak csaknem minden utcájában van a telefonnak előfizetője. A lakosság ahelyet, hogy a legközelebbi előfizetőtől jelezné a tüzet, a városházára szalad. A tüzjelzésnél a „rendőrség állomását, (57.)” kell kérni.

Helyszüke miatt lapunk mai számából kénytelenek voltunk több értékes közleményt kihagyni. Többek között kimaradt dr. Forbát Imre frankfurti mérnök urnak a „Város rendezése“-ről irt értékes szakcikke is. Mobilnak „Utazás Nyiregyháza város körül“ című és feltűnést keltett csarnokunk folytatását sem tudtuk leadni. Ezen munkákat legközelebb szándékszunk hozni. Ugy az előjelzett uraknak, mint azon többi munkatársainknak, akik dolgozataik leadását várják, ugyisint az olvasóknak szives elnézését kérjük. *A lap szerkesztősege.*

Szinielőadás. Holnap este a városi színházban műkedvelők előadják Viola, a harmiavezer című népszínművet. Az előadás iránt érdeklődés mutatkozik.

Tűz a vidéken. Folyó hó 5-én kigyuladt Beszterecen Szuromi András háza, s a most uralgó nagy hőség és szárazság következtében nagyobb veszedelemtől is lehetett tartani. A tűz oly gyorsan terjedt, hogy a Juhász János háza is lángot fogott, s ebben a pillanatban érkezett a színhelyre a demecseri csendőrs két érdemes tagja: Szücs György őrsvezető és Molnár György csendőr, kik nem veszítve el lélekjelenlétüket, iparkodtak a tűz megállítására, ami nagy ügygyel-bajjal járt, mert sem víz, sem ember kéznél nem volt. Szücs György őrsvezető ügyes és erélyes fellépésének köszönhető, hogy nagyobb baj nem történt, mert a községi főbíró Farkas József és a törvénybíró Asztalos Károly segítségével sikerült neki gyorsan vizet előteremtteni s a közelben dolgozó Glück Ignác bérlő cséplőgépjénél alkalmazott napszamosokat is a tűzoltáshoz rendelni. Csakis ennek tulajdonítható, hogy a közelben közelben lévő házak le nem égtek. Dicséretet érdemel még Glück Ignác és Papp Ferenc is. — Ugyancsak Beszterecen leégett folyó hó 8-án Glück Ignác bérlőnek egy nagy kazal szénája, a tűz két pásztor fiu vigyázatlanságából eredt. A kár 3000 korona. A széna biztosítva volt. — Folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor a bogdányi határban Székely Elek tanyáján leégett nagyobb mennyiségű kalászos termény és egy cséplőgép. A kár jelentékeny.

Nagykállóban a Zoltán István főszolgabíró lakása, ezenkívül 4 lakóház és több melléképület égett le. Még el sem oltották eme tüzet, a Szondi-féle épület gyuladt ki, de korán észrevették és eloltották.

Apagyon 43 lakóház, sok melléképület, tömérdek elcsépelet és csépeletlen gabonanemű lett a tűz martaléka. A mostoha időjárás és tűz pusztítása folytán, Apagyon igen sok család hajlék és falat kenyér nélkül maradt.

Ujfehértón a Klein Dezső cséplője, a közelében levő kazalokkal együtt égett le.

Colosseum circus előadásai általános tetszést érdemelnek ki. Kár hogy a circus távol van a központtól felállítva, mely körülmény sokakat visszatart a circusba való járástól, pedig a mostanihoz hasonló jó társulat még nem volt ez ideig látható Nyiregyházaán.

Tűzoltók kongresszusa, mely a folyó hó 14—21-én Budapesten lesz megtartva, a helybeli önkéntes tűzoltó-egyletnek is több tagja fog Trakk Géza vezetése alatt felutazni.

Tiszába fult. Pongó Julianna Komoróban a Tiszában furdót és bele fult.

Összetörte a gép. Tornai Mihály orosi lakos cséplőgépnél foglalatokodott amely elkapta és lábait összeroncította.

Örömhír tudóbajosoknak. Sok fáradság után a vegyi iparnak sikerült oly gyógyhatású szert találni, melyet méltán nevezhetünk a tudóbajok gyógyszerének. A „Sirolin“ kellemes szagú és ízű syrup, mely teljes ártalmatlansága mellett kiváló gyógyhatással bír. A szernak már rövid használata után szűnik a köhögés, kevesbedik a köpet, mulik az éjjeli izzadás és mellfájás, javul az étvágy és a testsúly gyarapodása észlelhető.

Vadászok figyelmébe. Löpor, patron, srét és mindenféle kész fegyver-töltények legjutányosabb árban beszerezhetők HIRSCHLER MOR cégnél. (Nyiregyháza, az Orosi- és Iskola-utca sarkán.)

KARCOLAT A HÉTRŐL.

A város diszfogata.

János kocsis fogjon csak be! — a nagy diszhintóba; Legszebb szerszámot rakja fel a legszebb négy lóra. Nagy napja van a városnak! a gulyát kihajtja, Császárszállásra kell mennünk egy vig gulya-torra,

Tekintetes tanácsos úr itt a fogat készen, El ne késsünk, tessék jönni, arra kérem szépen; Tanácsos úr helyet foglal, Miska hajdu bakra! Indulhatunk parancsolom! Jól vigyázz az utra!

Más nagy ünnep is virradt rá dicső városunkra, Kossuth Ferenc érkezett meg, mondtuk: Isten hozta Tisztították a diszhintót, kenték a szerszámot, Előszedték a négy lóra a parádés hámat.

Eljött hozzánk mai korunk „legnagyobb magyarja“ Nem hozta be őt a város legszebb diszfogatja! Egy kis hintó, elé fogva négy ló feketébe, Igy hozták be a „nagy magyart“ mindannyiunk [szívébe!]

De hisz jól van! így is kellett mind ennek lennie. Bánffy Dezső mit sem ad már cifra külsőségre, Eldobott már Ő magától minden cifraságot, Boldoggá tenni igyekszik csak Magyarországot.

Styx.

Karcolatok

az „Uj-párt“ tagjairól.

Báró Bánffy Dezső.

A kegyelmes ur, aki a hatalmat jelentő piros bársonyszékből átgurult az „udvarmester“-ség csillogó céhébe egy szép napon levette Simplicissimusi ruháját, melyen ökölnyi ordók voltak elhelyezve még a souterrain-en is (a mint ezt lapunk szerkesztője szokta más szavakkal kifejezni) és a „jól megérdemelt“ nyugalom helyett felcsapott küzdő katonának egy új eszme táborában.

Ezen tette olyan szédületesen merész, olyan szokatlanul rokonszenves, olyan gyönyörűen férfias volt, hogy a „szónoklati alapokra fektetett“ (ez Hock mondása) Magyarország az első pillanatban száját nyitva felejtette.

És jöttek a kételkedők, a gúnyolódók, akik főuri szeszélynek minősítették ezt a gyönyörűen magyar politikai zászlóbontást.

Az újpart hozzáférhetlenül tiszta és szép programja azonban hódít és aki Bánffy szájából hallja a program cikornyamentes egyszerű, de hatalmas pontjait, az szinte önkéntelenül felmelegszik a beszédben rejülő igazságok tüzen és tapsolni fog az ideális, chauvén magyar lelkületű politikusnak, mivel érzi, hogy a mit Bánffy mond, az nem közhely, hanem szívének erős, törhetetlen meggyőződése.

Közvetlen közelében állottam, a mikor programját ismertette.

A kedélyes macskabajuszu arc szinte sugárzik. a mikor beszél, élénk szemjátéka a finom idegzetű emberre vall, a szelid szemek — ha jelentékenyebb kijelentést tesz — felragyognak és Bánffy szeméből kioivashatja bárki a jóhiszeműséget, a férfias egyenességet, a mely épen nem minden nyugateurópai államférfinál életszükséglet.

Bánffy nem „first class“ szónok. Nem szereti a hasonlatokat, a szóvirágokat, a pathosnak nem barátja, hangja sem alkalmas szónoki hatásokra. Tárgyilagos, de soh'sem száraz. Amint tudjuk, polémiáiban személyes tere nem megy, de kiméltetlen tárgyilagoságától politikai ellenfelei félnek, nem piszkálja, szurkálja őket, hanem egyszerűen felrobbantja a vele kötekedőket.

Gyönyörű jelenet volt, a mikor a bankett alkalmával a nyiregyházi gazdák egyik tekintélyes tagja lovas Kovács János felszólalása után Bánffy felállott, lovas Kovácshoz sietett, és felszólalásáért koccintva üdvözölte és kezét fogott vele.

Zugó taps jelezte, hogy ez a jelenet mennyire tetszett a közönségnek.

Bánffy személye garanciát képez az iránt, hogy az „Uj-párt“ programja nem utópikus mese, hanem egy az adott viszonyokból fakadó megvalósulásra képes szinmagyar politika.

Hock János.

Van-e ki e nevet nem ismeri? Hock János, a tüzes magyar pap, hű kísérője az Ujpart vezérének hódító utjában. Közülünk

azok, kik csak hiréből és a Borsszem Jankó torzképeiből ismertük, most szemtől-szembe láhattuk az ékesszólás atyamesterét. Különös érdekesen nem szép arc — ha hallgat. Bánffy beszéde alatt elhelyezkedett egy székbe és a karzatra irányította minden figyelmét. A karzaton hölgyek voltak. És Hock végigsimogatta szemével a karzat fehérruhás közönségét és nekünk tetszett ez a pózmentes őszinte emberi vonás. A fővárosi asszonyok rajonganak Hockért — a szónokért. Mert ha feláll ez az igénytelen feketeruhás alak és beszélni kezd akkor bele kell szeretni még Belzebubnak is, aki pedig nem áll jó viszonyban a papokkal. A széles, vékony metszésű szájából kristálytiszta, mint hegyi patakából ömlenek a szavak. bájos melódiát hallsz, ha a nőkről beszél és az orkán vihara bömböl a teremben, amikor a hazaszeretetet defineálja. Az ábrándos kék szemek villámot szórnak, a halvány arc kipirul és mi remegve hallgatunk, szívünk gyorsabban dobog és szemünkbe a meghatottságtól és gyönyörűségtől könnyecsek lopóznak.

Ez az ember forradalmat képes csinálni — egymaga — ezt érezzük. Hock ez a tüneményes ember az Ujpartnak harsonás hirnöke és hittérítője. Ember, ha nem akarsz Bánffy táborába lépni, óvakodj Hock-tól, kerüld el őt, mert ha meghallgattad, úgy rádhullott a varázslapel, meg vagy babonázva, magad se tudod miként: Ujparti vagy!

Gróf Vay Ádám.

Egy rokonszenves fiatal mágnással ismerkedtünk meg a Bánffy zászlóbontása ünnepélyén. Gróf Vay Ádám, ez a sima gentleman, veszedelmesen hasonlít Chamberlainhez az angolok híres államférfiához. Első fellépése erős rokonszenvennel találkozott. „Snájdig“ (hogy ezt a kifejezést használjuk) volt és rövid, tüzes beszédéből kiviláglott, hogy erős érzéke van a politikai helyzet megértéséhez és egy szemével többet fog látni, mint sok ember kettővel. Az Ujpart gratulálhat magának, hogy gróf Vay Ádámot nyerte meg Szabolcsmegye pártelnökéül. Mi hisszük, hogy ez a modern Poliphem antik elődjéhez méltó lesz: erős és bátor.

(Helyszüke miatt a többi nem kevésbé érdekes egyéniségekkel jövő számunkban fogok foglalkozni.)

P. S.

Szerkesztői üzenet.

R. B. urnak Helyben. A tűzoltókról és azok működéséről szóló lapunk zártakor beküldött cikkét köszönettel vettük, de ebben a számban le nem adhattuk Jövő számunkban jönni fog.

Nyilttér.*)

Dr. SPRINGER GÉZA orvos

lakását **Körte-utca 3. számú** Bodnár István-féle házba tette át.

Nagy raktár,

Cérna és pamutvásznak, Regenhardt-féle fehér és színes asztalkészletek, zsebkendők, törülközők, kész női fehérműben.

Futó és Sofa szőnyegekben, ágytakaró készletek, csipke és szövet függönyökben.

Menyasszonyi kelenyék a legfinomabb kivitelig állittatnak össze.

Ungár Lipót,
divatáruháza Nyiregyházaán.

*) E rovat. alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

! Birtok bérbeadás!

Egy 880 holdas birtok egy tagban, nyiregyházi határban bérbe kiadó.

Bővebben megtudható: a kiadóhivatalban.

LICHTMANN VILMOS

különlegességi gazdasági gépek és műszaki cikkek gyári raktára
NYIREGYHÁZÁN.

Raktáron tart és szállít: jobb gyártmányu, mindennemű gazdasági gépeket. A közeledő őszi időnyre különösen ajánlja legkedveltebb **szóró- és sorvetőgépeket**; egytetemes **acél-ekéket**; egyéb talajmegtunkáló gépeket; továbbá: **borsajtókat és szőlőzuzókat**.

Az általános takarmányszűke miatt pedig sürgős beszerzésre ajánl: **takarmánykamra-berendezéseket és különálló szecskavágókat** kézi- járgány-, és gőzerőre.

Ezenkívül elvállal: **malom és szeszgyár berendezések** létesítését és minden e szakba vágó üzleteket **előnyös feltételek** mellett.

Főüzlet: Nyiregyházán, Gróf Károlyi-téren (a Vasut-utca mentén.)
Fiók-üzlet: Mátészalkán.

K. 10466/1904.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a lebontandó róm. kath. templom tornyában levő, s Nyiregyháza város tulajdonát képező **toronyóra** árverés útján el fog adatni.

Az óra a helyszínén bármikor megtekinthető s a megvétel után elszállítandó.

A zárt írásbeli ajánlatok a **folyó évi szeptember hó 30-án délelőtt 10 óráig** a polgármesteri hivatalba adandók be.

Nyiregyházán, 1904. évi augusztus hó 8-án.

Bogár Lajos,
h. polgármester.

Ügyes műszaki rajzoló.

Pavlovits Károly
építész mérnök irodájában
(Iskola-u. 5) felvétetik.

Dr. Egri
vizgyógyintézete
és sanatoriuma
Miskolczon.

Az intézet bármily nagyfoku igényeknek megfelelően, a közönség számára egész éven át nyitva van. A legmodernebb vizgyógyimód, villanyos fürdők, szénsavas- és ásványfürdők, forró légfürdők, belégzési gyógyimód (Dr. Bulling) az összes villanyos gyógyimódok, vibrációs massage, gyógy-gymnastika.

Kényelmes szobák.
Kitünő konyha. ~ Olesó árak. ~ Állandó orvosi felügyelet. ~ Vezető orvos: Dr. Politzer J.
Telefon. ~ Kivánatra prospektus. ~ Telefon.

SIRKÖVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál
Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

Valódi Attila- és Vermorel-fele permetezők.

AZ EREDETI

ATTILA

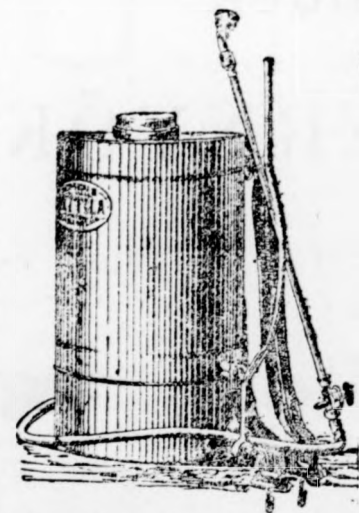
SZŐLŐPERMETEZŐ

egyedüli elárusítását sikerült egész Szabolcsmegyére elnyernem.

ATTILA

(kivehető szélkázánu) szőlőpermetezőket két szóróval egy közönséges és egy szabadalmazott „habszóróval“.

Ugyszintén eredeti Vermorel permetezőt is, legolcsóbb áron, esetleg megegyezés szerint **részletfizetés** mellett bocsátom a vevőközönség rendelkezésére, valamint mindennemű s a legjobb fajta **rafiaháncs**

és **kékkövet** legolcsóbb árban árusítom.

Tisztelettel **Wassermann Sámuel**
Nyiregyháza, Zöldségtér 2. (Saját-ház.)

Vidéki megrendelések pontosan s azonnal eszközöltetnek.

Rafia háncs és kékkő.

Üveg és porcellán.

Fűszer, gőzmalmi liszt.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

Nyiregyházán, Pazonyi-utca 5. sz. a. levő

NAGY E.-féle

üveg-, porcellán- és lámparaktár

teljesen feloszlik, miért is abban hatóságilag engedélyezett végeladás fog tartatni.

Az üzletben felhalmozott üveg-, porcellán-, lámpa és tüköráruk, továbbá majolika, teracotta és china-ezüst disztárgyak, alpacca és más fajta evőeszközök, fatálcák, vas mosdó-asztalok, képkeretek és még igen sok itten fel nem sorolható árucikkek **gyári áron alul lesznek kiárusítva.**

Egy kettős számú Wertheim-szekrény eladó. Az üzleti berendezés egészben vagy részben eladó.

Az üzlethelyiség átadó.

Hatóságilag eng. **végeladás.**

Alkalmi vételek áruháza.

Tömeges vételek folytán a következő cikkek állanak a nagyérdemű vevőközönségnek **bámulatos olcsó árban** rendelkezésére:

férfi- és női gyapju-szövetek, vásznak, kanavászok, köpper, schiffon és batisztárak, ágy- és asztaltakarók, szőnyegek, fehér és színes damaszt-készletek, férfi ingek és gallérok, ruhadiszek, csipkék, betétek és szalagok, zsebkendők, férfi-, női és gyermekharisnyák.

10 koronán felüli bevásárlásnál külön 5% engedmény.

Práger Károly
Zöldség-tér.

Málnási Mária Forrás

természetes alkalikus sós savanyúvíz. A légzőszervek hurutos bántalmainál, a **tüdő tuberculosis minden stádiumában** a bélhuzam hurutos bántalmainál és **gyomorégésnél** páratlan hatása.

Főraktár:
Szentpétery Lajos
Nyiregyháza.

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látképeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

kaphatók.

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó **különbéle nyomtatványok raktára.** Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek. Irópapír versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerkek. Előfizetések az összes hírlapokra és folyóiratokra díjtalanul eszközöltetnek.

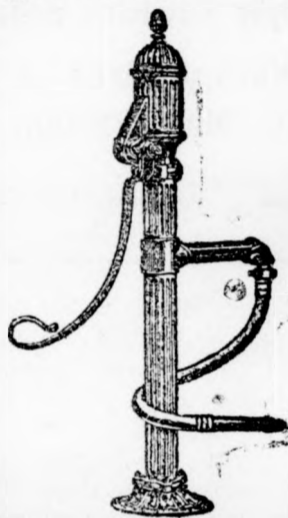
Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

kaphatók

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu gyárában

Nyiregyházán.

! Leszállított árak !

	frt	frt		frt	frt
1 drb fehér férfi-ing sima	ezelőtt 1.45	most 0.85	1 db fehér férfi-ing puha, szeg. divatos	ezelőtt 2.25	most 1.25
1 " " " finom	" 2.—	" 1.18	1 " " " " legfin.	" 3.50	" 2.—
1 " " " legfinomabb	" 3.—	" 1.80	1 " színes férfi divating finom	" 2.50	" 1.30
1 " " " szegélyes	" 2.50	" 1.45	1 " " " " legfinomabb	" 3.50	" 1.80

Turista ingek minden kivitelben igen olcsó árakban!

1 tucat finom fehér gallér 1 frttól 2 frtig a legfinomabb
1 " " " " kézelő 2 " 3 " " "

DIVATOS NYAKKENDŐK,

FÉRFI, NŐI ÉS GYERMEK

harisnyák, zsebkendők, női fehérneműek remek kivitelben.

ESERNYŐK, legdivatosabb NAPERNYŐK

fekete és színes 80 kr.-tól a legfinomabbig.

Csipkék óriási nagy választékban, szalagok, kész bluz és bluzra való selymek, és minden raktáron levő cikk

bámulatos olcsó árakban árusítom, miről mindenki a legcsekélyebb vételnél is meggyőződést szerezhet.

Kiváló tisztelettel:

BLUMBERG JÓZSEF divatáru üzlete Nyiregyházán, Pazonyi-u. 4.

Ezen üzlethelyiségem bármely percben átadandó, az állványok az áruk elfogyta után olcsón kaphatók.